

Pretekli ponedeljek so v Kranju slovesno proslavili 30. obletnico delovanja Planinskega društva Kranj v svobodi, ki združuje že več kot 3000 članov in je med najmožnejšimi organizacijami v občini. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim za razvoj planinstva podelili posebna priznanja. Letos bosta slavila 30-letnico tudi GRS in alpinistični odsek. (jk) — Foto: F. Perdan

V torek, 30. decembra, je bil v prostorih hotela Transturist v Škofji Loki slovesen podpis samoupravnih sporazumov o ustanovitvi sestavljene organizacije združenega dela Alpetour ter štiri samoupravnih sporazumov o ustanovitvi delovnih organizacij: »Promet«, »Gostinstvo«, »Gorenjske žičnice« ter »Creina« — proizvodnja kmetijske mehanizacije s servisoma. (jg)

Leto XXIX. Številka 1

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 6. 1. 1976

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredo in soboto, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Predsednik Tito silvestroval v Zagrebu

Kot smo že pisali je predsednik Tito z ženo Jovanko nekaj dni pred koncem minulega leta prišel v Slovenijo na Brdo pri Kranju. Tu se je potem tudi 29. decembra skupaj z Edvardom Kardeljem pogovarjal z avstrijskim kanclerjem dr. Brunom Kreiskim. Obisk avstrijskega zveznega kanclerja je bil kratek, neuračen in delaven. Že pred srečanjem s predsednikom Titom se je pogovarjal z Edvardom Kardeljem. Na Brdu pri Kranju pa so potem tekli pogovori predvsem o odnosih med obema državama, o mednarodnem položaju in zlasti o odprtih vprašanjih iz avstrijske državne pogodbe.

Pozno popoldne 29. decembra pa je predsednik Tito in drugim najvišjim gostom na Brdu zapel

Nadaljevanje na 2. strani

Po končanem nastopu na Brdu pri Kranju se je predsednik Tito z ženo Jovanko slikal s 125-članskim tržaškim partizanskim pevskim zborom

Po stezah partizanske Jelovice Težave s snegom

Prva prireditve, ki sodi v sklop tradicionalne vsakoletne politično športne manifestacije »Po stezah partizanske Jelovice«, je zaradi pomanjkanja snega že odpadla. Prireditelji skokov za člane, starejše in mlajše mladince na 40-metrski skakalnici v Kropi — člani domačega športnega društva Plamen — so namreč zaradi neugodnih snežnih razmer morali nedeljsko tekmovanje odpovedati.

In kako bo v nedeljo v Dražgošah? Za zdaj še ni nič znanega. Včeraj popoldne so si prizorišče manifestacije ogledali člani prireditvenega odbora, vendar do zaključka redakcije še nismo uspeli izvedeti dokončne odločitve o usodi tekmovanja. Kot večino gorenjskih krajev namreč tudi legendarno vasio pod obronki Jelovice pokrivajo le krvice snega in vprašanje je, če bo mogoče pripraviti proge za smučarske teke in biatlon. Če tega ne bo mogoče storiti, je včeraj dopoldne dejal predsednik prireditvenega odbora Stane Krapež, razmišljamo, da bi tekmovalni

del prireditev »Po stezah partizanske Jelovice« prenesli na Soriško planino. V primeru, da ne bo snega, bodo seveda odpadla tudi tekmovanja na Lancovem, v Rudnem, v Poljanah in drugod. Toda prireditelji še vedno upajo, da bo tekmovanja mogoče kljub velikemu pomanjkanju snega izvesti.

Sicer pa priprave na dražgoško manifestacijo potekajo popolnoma po načrtu. Letošnja prireditve, ki bo ob 35-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in 34-letnici legendarne dražgoške bitke nosi naziv »dan Cankarjevega bataljona«. Pričakujejo, da se bo na proslavi zbralo več tisoč obiskovalcev, med njimi preživeli borci Cankarjevega bataljona, udeleženci dražgoške bitke, prvoborci, pripadniki JLA in mladina.

Več o programu prireditev v Dražgošah, ki bo v nedeljo, 11. januarja, republiški biatlon pa v primeru ugodnih snežnih razmer že v soboto, 10. januarja, bomo poročali v naši petkovi številki. -jg

Pohodi v Dražgoše

Nedeljske prireditve v Dražgošah se bodo množično udeležili tudi Kranjčani. Posebna pozornost naj velja pohodom, so sklenili na ponedeljkovi seji pripravljalnega odbora, ki ga sestavljajo Maks Medja, Janez Lušina, Tončka Vodnik, Jože Rogelja, Darko Šegula, Emil Herlec in Franci Ekar. Tako bo v nedeljo zjutraj ob sedmih krenila s kranjskega Trga revolucije proti Dražgošam mladinska pohodna brigada dr. Franceta Prešerna. Sestavljalo jo bo okrog 300 ljudi. Pol ure kasneje bo izpred kina Center odšla proti Dražgošam skupina 2000 planincev, vojakov in članov osnovnih sindikalnih organizacij kranjske občine. Planincem bodo sledili tudi pionirji. Do Podblice jih bodo prepeljali avtobu-

si. Od tod pa do Lajš pa bodo pešali. Vse tri skupine se bodo v Lajšah združile in ob pol treh skupno prišle na prireditveni prostor v Dražgošah. Po prireditvi se bodo vračali do Nemilj, od koder je zagotovljen za vse brezplačen prevoz v dolino. Za varnost bodo skrbeli člani kranjske postaje Gorske reševalne službe.

Za hrano in primerno obutev te obleke mora poskrbeti vsak udeleženec pohodov sam. Prijave sprejema jo v pisarni Planinskega društva Kranj na Koroški cesti v Kranju Sicer pa naj se zainteresirani za pohod zglase na zbornih mestih v nedeljo zjutraj ob napovedanih urah.

-jk

Prireditve ob prazniku občine Škofja Loka

Prireditve v počastitev praznika škofjeloške občine so se začele že v sredini decembra. Doslej se je po posameznih krajih zvrstilo že lepo število političnih, kulturnih, športnih in drugih manifestacij, še več pa jih bo v dneh okrog samega praznika.

Včeraj je bilo na osnovni šoli v Železnikih srečanje članov pionirskega odreda »Ratitovec« z borci NOV, danes ob 19.30 pa bo v kulturnem domu v Železnikih igra Pera Budaka »Klopčič«. In kakšen je program za naslednje dni?

Sreda, 7. januarja:

ob 17. uri v kulturnem domu v Železnikih slavnostna seja samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij s podelitvijo priznanj krajevnih skupnosti Železniki

Četrtek, 8. januarja:

ob 19. uri v kulturnem domu v Železnikih akademija v počastitev krajevnega in občinskega praznika
ob 18. in 20. uri v dvorani kina »Sora« v Škofji Loki predvajanje slovenskega filma »Čudoviti prah«
v dvorani kina »Obzorje« v Železnikih predvajanje slovenskega filma »Med strahom in dolžnostjo«

Petek, 9. januarja:

ob 11. uri v prostorih osnovne šole Peter Kavčič v Podlubniku proslava v počastitev občinskega praznika in otvoritev razstave likovnih del učencev osnovnih šol na temo NOB
ob 16. uri v dvorani kina »Sora« v Škofji Loki slavnostna seja občinske skupščine s kulturnim programom
ob 20. uri v dvorani kina »Sora« v Škofji-Loki slovenski film »Čudoviti prah«

Sobota, 10. januarja:

ob 8. uri v telovadnici osnovne šole »Cvetko Golar« na Trati tradicionalni novoletni košarkarski turnir
ob 8.30 otvoritev prizidka pri osnovni šoli »Cvetko Golar« na Trati
ob 10. uri otvoritev poslovnih prostorov tovarne klobukov Šešir na Trati

Nedelja, 11. januarja:

Prireditve »Po stezah partizanske Jelovice« v Dražgošah
ob 17. in 20. uri v dvorani kina »Obzorje« v Železnikih predvajanje slovenskega filma »Čudoviti prah«
ob 16. uri v kulturnem domu v Retečah proslava ob občinskem prazniku -jg

Slovenski ples v Celovcu

Organiziramo avtobusni prevoz na 25. jubilejni slovenski ples, ki bo v soboto, 10. januarja 1976, s pričetkom ob 20. uri v veliki dvorani Delavske zbornice v Celovcu. Igral bo veliki plesni orkester RTV Ljubljana s pevskimi solisti in narodno-zabavni ansambel »Gorenjci« s pevci.

Vstopnina 35 šilingov (plačljivo tudi v dinarjih), prevoz z avtobusom tja in nazaj je 70 din.

Rezervacije za prevoz sprejema proti takojšnjemu plačilu turistična poslovalnica v hotelu Creina do četrтка, 8. t.m., zvečer.

Odhod iz Kranja, izpred hotela Creine bo v soboto, 10. t.m., ob 17. uri (krajši odmor pri Maleju), povratek iz Celovca v nedeljo, 11. t.m., ob 4. uri, prihod v Kranj okrog 6. ure zjutraj.

V primeru, da ne bo zadosti prijav, bodo vplačila vrnjena in potovanje odpovedano.

Alpetour, Kranj

Naročnik:

Posezonska razprodaja od 5. 1. do 5. 2. 1976

ženske moške in otroške konfekcije

20 — 50 %

v veleblagovnici GLOBUS, blagovnici KOKRA Kranj na Titovem trgu, v prodajalnah MOJCA Kranj, KOKRA na Jesenicah in SLON Žiri

Dogovor o skupnem nastopanju

Danes se bo v Parizu začel sestanek predstavnikov 19 neuvrščenih držav v razvoju, na katerem se nameravajo dogovoriti o skupnih izhodiščih med bližnjimi pogajanjimi o gospodarskem sodelovanju s skupino industrijsko razvitih držav. Za sestanek so se dogovorili na ministrski konferenci v Parizu, kjer so predstavniki razvitih in nerazvitih držav ustanovili stalne komisije konference: za energetiko, surovine, razvoj in finance. Na sestanku sodeluje tudi Jugoslavija.

Milijarde za čisti zrak

Dolgoletna želja Sarajevčanov, da bi živeli v čistem zraku in ob čisti reki Miljacki, se bo, kot kaže, izpolnila. Že marca bodo začeli z obsežno akcijo očiščevanja mesta, ki bo zahtevala veliko denarja pa tudi potrpljenja in volje Sarajevčanov.

Glavno mesto Bosne in Hercegovine bo v naslednjih petih letih povsem obnovilo vodovodno in kanalizacijsko omrežje, ki je ponekod staro tudi že več stoletij. V stanovanja, tovarne in lokale pa bodo napeljali centralno ogrevanje. Za tako obsežna dela bo potrebno milijardo in 840 milijonov dinarjev, pa še 83 milijonov dolarjev, ki jih bodo dobili v obliki kredita pri mednarodni banki.

Zaradi teh del in obnove bo reka Miljacka spet postala čista, nad mestom pa naj bi izginil ogromen oblak smoga, debel 420 metrov, ki kar 272 dni v letu vsebuje večjo količino plinov, kot je še dovoljena za človeško zdravje.

Več jekla iz BiH

Velika družina 28.000 rudarjev in metalurgov v 43 temeljnih organizacijah združene dela Metalurškega kombinata v Zenici stopa v novo leto z velikimi načrti. Događiti nameravajo drugo stopnjo zeniške železarne in že prihodnje leto povečati sedanjo izdelavo milijon ton na skoraj 2,5 milijona ton jekla. V rudnikih Vareš in Ljubija bodo nakopali 6,8 milijona ton rude in koncentrata oziroma dvakrat več kot lani. V sedanjih 15 predelovalnih tovarnah bodo izdelali 300.000 ton končnih izdelkov iz jekla, v kratkem pa bodo začeli graditi prvo od sedmih novih tovarn v manj razvitih predelih republike. Ko bodo vse zgrajene, bodo proizvodnjo povečali na 700.000 ton izdelkov iz jekla. Po sedanjih izračunih jih bodo nove naložbe veljale 7,5 milijarde dinarjev.

V petih letih dovolj stanovanj

V Nišu bodo do leta 1980 zgradili okoli 6000 stanovanj v družbeni lastnini. S tem naj bi zagotovili stanovanja za vse prebivalce mesta, ki sedaj še nimajo urejenega stanovanjskega upravljanja. Za realizacijo ambicioznega programa, po katerem naj bi letno dogradili 1200 stanovanj, bodo morali po predvidevanjih zbrati okoli 2,4 milijarde dinarjev. Za stanovanjsko gradnjo prispevajo delavci v gospodarstvu po 8 odstotkov od neto osebnih dohodkov, delavci v gospodarstvu pa po 6 odstotkov.

19 milijonov parov obutve

Kombinat obutve in gume Borovo bo letos izdelal okoli 19 milijonov parov obutve, 69 tisoč kompletov avtomobilskih gum ter okoli 2,8 milijona kilogramov najrazličnejših drugih izdelkov iz gume.

Vso srečo je predsedniku zaželel najstarejši član tržaškega partizanskega pevskega zbora 76-letni Miro Presl

Nadaljevanje s 1. strani

125-članski tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom pevodje Oskarja Kjudra, nekdanjega borca XIII. proletarske brigade. Predsedniku Titu je zaželel srečno novo leto najstarejši član zbora, 76-letni Miro Presl iz Bazovice. Nato pa so mu izročili darilo.

Novo leto je predsednik Tito pričakal v Zagrebu, kamor je prispel 30. decembra, ko so se od njega na Brdu pri Kranju poslovili največji slovenski predstavniki in predstavniki kranjske občine.

Silvestroval je v veliki kristalni dvorani hotela Zagreb — Interkontinental. Od tod se je kmalu po polnoči odpravil v zgradbo hrvatskega narodnega gledališča na novoletni operni ples. V zgodnjih jutranjih urah je potem dobro razpoložen prišel na slavo, ki so ga na novoletno noč pri-

redili v domu JLA v Zagrebu. Pred jutrom je potem ponovno prišel v hotel Interkontinental, od tam pa se je okrog 6. ure vrnil v Vilo Zagorje.

Drugi dan letošnjega leta pa je predsednik Tito z ženo in spremstvom obiskal svoj rojstni kraj Kumrovec ter svoje sorodnike, ki žive v Podsvetju. V Kumrovcu je bil na kosilu, v družbi sorodnikov, gostiteljev in domačinov pa je preživel prijetno popoldne.

V nedeljo, 4. januarja, je potem predsednik Tito z ženo Jovanko obiskal Antuna Augustinčiča na njegovem domu v Zagrebu. Znan kipar je po zdravljenju v Varaždinskih toplicah v domači negi. Predsednik Tito in žena Jovanka sta mu v daljšem prisrčnem pogovoru zaželela, da bi čimprej ozdravel.

V nedeljo zvečer pa si je predsednik Tito z ženo ogledal film Kmečki punt režiserja Vatroslava Mimice.

A. Ž.

V torek, 30. decembra, so se pred odhodom predsednika Tita z Brda pri Kranju poslovili in mu zaželeli srečno novo leto najvišji slovenski predstavniki in predstavniki kranjske občine. Vso srečo pa sta Titu in ženi Jovanki zaželela tudi Mojca Furlan in Uroš Debeljak, učenca osnovne šole Staneta Žagarja Kranj. — Vse slike F. Perdan

Presenečenje za oskrbovance

Škofja Loka — Izvršni odbor skupščine skupnosti socialnega skrbstva občine Škofja Loka in občinski odbor rdečega križa sta sklenila, da letos pred novim letom obiščeta po domovih širom po Sloveniji vse oskrbovance in onemogle s področja škofjeloške občine. Predstavniki skupnosti socialnega skrbstva in rdečega križa občine Škofja Loka so tako obiskali 76 starejših in onemoglih ljudi v 14 domovih od Jesenic do Rakičana pri Murski Soboti. Velika večina med temi oskrbovanci med letom nima niti enega obiska.

Zato so bili oskrbovanci še toliko bolj veseli obiska Škofjeločanov. Leti so jim poleg skromnega simboličnega darila v vrednosti 110 din prinesli tudi novoletni čestitki predsednika skupščine skupnosti socialnega skrbstva in predsednika škofjeloške občinske skupščine.

»Pogovarjali smo se tudi o problemih in težavah, ki tarejo varovance,« je povedal tajnik skupščine skupnosti socialnega skrbstva Ivan Kos. »Prav vsi si želijo vrnitve v domače kraje, v kraje, kjer so bili rojeni in kjer so preživeli večino svojega življenja. Zato že z nestrpnostjo pričakujejo, kdaj bo tudi v škofjeloški občini zgrajen dom za ostarele in onemogle. To je bila, nit, ki se je vlekla skozi vse naše pogovore. Vrnitve v domače kraje so si še posebno želeli tisti, ki so stari že po devetdeset in več let. Zato upajmo, da bomo tudi v Škofji Loki končno, čeprav bo potrebno prebroditi še marsikatero zapreko, le dobili dom za ostarele občane.«

Mislimo, da bi bilo prav, če bi loško akcijo posnemali tudi po drugih občinah.

J. Govekar

Nekaj dni pred koncem minulega leta je podjetje Živila Kranj pripravilo za 95 nekdanjih članov kolektiva sprejem. Na tem tradicionalnem sprejemu za upokojence so o razvoju govorili predstavniki podjetja, sledila je pogostitev in želja za srečno 1976. leto. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Kranj

Na seji vseh zborov kranjske občinske skupščine, ki je bila 25. decembra lani, so delegati med drugim izvolili tudi devetčlansko komisijo za pripravo predloga spremembe statuta občine ter predloga poslovnika občinske skupščine in posameznih zborov. Za predsednika komisije so izvolili predsednika občinske skupščine Kranj Toneta Volčiča. — Na isti seji so sprejeli tudi spremenjeni odlok o stalnih sredstvih občine Kranj za financiranje občinske konference socialistične zveze. Sredstva za delo občinske konference SZDL se namreč niso povečala že od 1971. leta. Na seji so dosedanjo stopnjo 0,035 odstotka od družbenega proizvoda povečali na 0,04 odstotka. Zaradi tega povečanja se bodo sredstva občinske konference SZDL letos povečala za okrog 100.000 dinarjev.

A. Ž.

Radovljica

Vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine so na zadnji skupni seji v minulem letu (24. decembra) med drugim sprejeli tudi odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v letošnjem prvem tromesečju. Sprejeti odlok pooblašča izvršni svet občinske skupščine, da sprejme program dohodkov in izdatkov za letošnje prvo tromesečje. Razen tega odlok obvezuje izvršni svet, da se izdatki v letošnjem prvem tromesečju v primerjavi z lanskimi izdatki v prvem tromesečju ne smejo povečati za več kot 25 odstotkov. Takšna oblika financiranja splošnih in družbenih potreb v občini bo trajala najdlje do konca marca letos. Do takrat pa je treba sprejeti letošnji proračun občine.

A. Ž.

Ob novem letu so dijakinje Ekonomsko administrativnega centra iz Kranja obiskale oskrbovance v Domu Albina Drolca v Predvdoru. — Foto: F. Perdan

Dijaki in dijakinje EAŠC obiskali dom za ostarele

Grad Turn v Predvdoru je znan že iz časov slovenske pisateljice Josipine Turnograjske. Po vojni pa so ga preuredili v dom za ostarele in onemogle in ga lani tudi povsem obnovili.

Kot že vrsto let doslej so dijakinje in dijaki Ekonomsko-administrativnega šolskega centra iz Kranja tudi letos ob novem letu obiskali oskrbovance v tem domu. Letos so bili že dvanaajstič na obisku. Čeprav je nji-

Andrej Fležar

Začetek programa ideološke vzgoje

Komisija za idejnopolična vprašanja in izobraževanje članstva ZK je z Delavsko univerzo organizirala seminar za vse novo sprejete člane ZK v letu 1975. Z njimi se je razgovarjal tudi predsednik občine Kamnik Franc Svetelj, ki je seznanil novo sprejete člane ZK z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju občine Kamnik v letošnjem letu.

-a

Majda Berčič

hov »dedek Mraz« skromen, je pa zato toliko bolj prisrčen, saj vsaj za kratek čas prinese v dom med debele grajske zidove mladost, smeh in veselo pesem. Mladi poleg skromne obdaritve pripravijo tudi krajši kulturni program.

Po programu sem dva oskrbovance za hip odtrgala od vesele družbe. Andrej Fležar je bil prvi sogovornik in je povedal: »Rojen sem bil leta 1910 in sem že sedmo leto v domu. Veliko berem in, če je lepo vreme, hodim na izlete v naravo. Poleti pa pomagam okoliškim zidarjem; tako si preženem čas, pa še kakšen dinar zaslužim. V domu se dobro počutim.«

Majda Berčič je v domu šele dva meseca. Komaj 19 let ima in je najmlajša med oskrbovanci. Kljub temu, pravi, se z vsemi dobro razume. Če ji postane dolgčas, pa pleše, šiva ali posluša plošče.

Pred odhodom iz doma so dijakinje obiskale tudi oskrbovance, ki so zaradi bolezni ostali v sobah, vsem skupaj pa zaželele srečo in zdravje in ob novem letu ponovno snidenje.

L. Radej

Oskrbovanci so z zanimanjem sledili kulturnemu programu. — Foto: F. Perdan

ČE STE BILI DECEMBRA »RAZZIPNI«, BOSTE JANUARJA NAJBOLJ BOLJ VARČNI, TAKŠNA JE PAČ NAVADA...

Svoj prispevek k vašemu varčevanju je, kot vsa leta doslej, spet pripravila

VELEBLAGOVNICA

nama

Škofja Loka

MOŠKO, ŽENSKO IN OTROŠKO ZIMSKO KONFEKCIJO IN OBUTEV vam nudi

VELEBLAGOVNICA

nama

Škofja Loka

od 5. 1. 1976 do 31. 1. 1976
30 — 50 %
ceneje

IN TO JE UGODNOST,
KI VAM BO OMOGOČILA
PRIHRANEK V DRUŽINSKI BLAGAJNI

Zadovoljni z delom izvršnega sveta

Kranj — 31. 12. 1975 — 80. seja izvršnega sveta skupščine občine Kranj, ki je bila zadnja dne lanskega leta, je potekala delovno in svečano. Predsednik IS se je za uspešno sodelovanje zahvalil članom tega pomembnega organa skupščine in med drugim nanizal nekaj uspešno končanih del v l. 1975. ter nakazal tudi nekaj glavnih nalog za l. 1976.

Za svoje uspehe si IS šteje predvsem sprejetje družbenega dogovora o gradnji pomembnih objektov v krajevnih skupnostih, ki je sedaj v izvajanju, in mora, seveda, IS še kako bedeti nad njegovo realizacijo v letošnjem in naslednjih letih. Občinska skupščina je sprejela vse najpomembnejše akte, pa tudi reorganizacija IS dobro napreduje. »Naše sodelovanje s skupščino, družbenopolitičnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi je bilo dokaj dobro, čeravno še nismo napravili vsega, kar bi bilo treba in kar bi lahko,« je v svojem nagovoru dejal predsednik Franc Šifkovič in nadaljeval: »Uspešno smo se lotili tudi stabilizacijskih nalog, ker smo imeli nekatere programe izoblikovane že pred sprejetjem ukrepov in nas le-ti niso našli neprimerni.«

Kar zadeva l. 1976, je predsednik

izrazil veliko optimizma tako glede stabilizacije kot samega položaja gospodarstva, pospešene prodaje na zunanja tržišča in osebnega ter družbenega standarda v naši ožji in širši družbenopolitični skupnosti. V nadaljevanju svojega izvajanja je posebej poudaril potrebo po večji angažiranosti celotne občinske samouprave za krajevne skupnosti, »ki jim je treba posvetiti še več pozornosti«, na ekonomskem področju pa naj ne bi v nobenem primeru smeli popuščati pri izpolnjevanju začrtanih nalog!

Gostje, ki so tudi prisostvovali tej seji, so v svojih razpravah poudarili potrebo po še tesnejšem sodelovanju upravnih in samoupravnih organov občine, potrebo po posebni skrbi za razvoj gospodarstva in dobrega gospodarjenja, pri čemer bo treba še posebno skrbeti tudi za izvajanje kadrovske politike, saj je bilo ugotovljeno, da ima kranjska občina zadostne strokovne kapacitete, ki pa žal niso vedno polno izkoriščene. Predsednik skupščine Tone Volčič je z zadovoljstvom ugotovil, da se je delegatski sistem odločanja v Kranju dokaj uspešno uveljavil, vendar pa moramo še nadalje skrbeti za še hitrejšo in poglobljeno uveljavljanje naše nove ustave.

I. S.

Težave tržiškega radia ne minejo

Tržič — Izvršni odbor občinske konference SZDL Tržič in programski svet lokalne radijske postaje sta na skupni seji razpravljala o položaju in prihodnosti lokalne radijske postaje Tržič. Odbor in svet sta menila, da se je z letošnjim financiranjem položaj osrednje tržiške obveščevalnoizobraževalne ustanove izboljšal, vendar še ne do take stopnje, da bi bila »večletna agonija radia«, kot je dejal eden od članov programskega sveta, prekinjena. Obstoječa radia ne sme biti odvisen zgolj od pridobitne dejavnosti, temveč mora biti delež družbene pomoči večji. Trenutno razmerje je 50:50, kar je sorazmerno ugodno. Radio za zdaj izgube nima, vendar so sredstva, posebno na skladih, prepričljiva za razširitev in modernizacijo še posebej pa za preselitev v nove prostore izpraznjene osnovne šole heroja Bračiča v mestu. Letošnje financiranje radia je stabilnejše. Denar se steka iz sredstev kulturne skupnosti in iz občinskega proračuna, vendar ga še vseeno manjka 30.000 dinarjev. Manjko bodo morali Tržičani tako kot nekaj let nazaj tudi letos pokriti. Vendar vseeno kaže oceniti letošnji sistem financiranja kot dober in ga je treba, sicer dopolnjenega, upoštevati tudi prihodnje leto.

Izvršni odbor občinske konference SZDL in programski svet sta se zav-

zela za konkretne ukrepe. Razen stališča, da je letošnji sistem financiranja radia v osnovi dober, sta se odbor in svet zavzela za zagotovitev sredstev za preselitev radia. Finančne vire kaže s posebnim sporazumom iskati v denarju za splošno in skupno porabo. Hkrati je treba določiti vlogo radia v novem informacijskem in dokumentacijskem centru in odstraniti z dnevnega reda kadrovske težave. Za prehod na vsakodnevne oddaje (plan jih načrtuje leta 1979) bodo potrebni najmanj trije novinarji oziroma programski delavci.

Posebno pozornost bo terjalo urejanje odnosov z Radiotelevizijo Ljubljana. Sem sodi sporazumevanje glede primernejšega časa oddajanja lokalnih radijskih postaj, nakup sodobnejših oddajnikov (Tržičani imajo sredstva za modernejšega že zbrana, vendar RTV sedaj terja nakup UKW oddajnika, ki je neprimerno dražji in bi slušnost tržiškega radia zmanjšal) in deloma tudi financiranje lokalnih radijskih postaj. Občinska konferenca SZDL in programski svet sta obljubila tržiškemu radiu pri dogovarjanju podporo, obenem pa sta terjala enoten nastop Gorenjcev. Razen Tržiča ima lokalni radio tudi jeseniška občina, ki pri tem sodeluje z radovljiško.

J. Košnjek

Delovni in samoupravni uspehi Planike

V temeljni organizaciji združenega dela Planika Zabreznica je zaposlenih največ žensk iz Zabreznice in drugih okoliških krajev — Izredno ugodni poslovni rezultati ter čvrsta samoupravna organiziranost mladega kolektiva

Marjan Kalan, vodja temeljne organizacije združenega dela v Planiki Zabreznica, vodi kolektiv leto in pol, sicer pa je organizaciji Planike zvest že sedemnajst let

Ko so pred leti odprli obrat Planike v Zabreznici, so se v njem zaposlile večinoma ženske z žirovniškega območja in tako je precej žena iz jeseniške občine dobilo svojo prvo zaposlitev. Zaradi večinoma težke industrije je namreč v občini občutno primanjkovalo delovnih mest za ženske. Z novim obratom kranjske Planike in Iskrinim obratom na Blejski Dobravi pa so rešili problem, obe organizaciji pa nameravata svoje poslovne prostore še razširiti.

PROIZVODNJA ŠPORTNE OBUTEV

V Planiki Zabreznica izdelujejo predvsem zgornje dele športne obutve Adiddas, medtem ko montažo opravljajo v Kranju. Poprečno izdelajo od 2500 do 2800 parov na dan, kar predstavlja za 224-članski kolektiv lep uspeh. Delajo v dveh izmenah v več oddelkih: imajo štiri trakove šivalnice in dva trakova prezovalnice. Nenehna prizadevanja delovnega kolektiva, da poveča svojo produktivnost, so se obrestovala, saj so ob koncu leta sprejeli ugodno finančno realizacijo.

Poprečni osebni dohodek, ki so ga dosegli, je 2900 dinarjev, lahko pa bi zabeležili še višjega, če se jim tik pred novim letom ne bi v Kranju zgodila nesreča in terjala precejšnjo škodo. Ves kolektiv kombinata Planike se je odločil, da se odreče delitvi dohodka po zaključnem računu in nameni denar za nov stroj, ki ga nujno potrebujejo. Ne pozabijo pa se tudi v zabrezniki Planiki s hvaležnostjo spomniti tovarne obutve Peko in Alpina, ki sta takoj po nesreči priskočili na pomoč.

TEŽAVE Z BOLNIŠKIM STALEŽEM

V Planiki v Zabreznici skrbje za izpolnjevanje na delovnem mestu, letos imajo pet učencev v poklicni šoli, dve ženski pa se bosta po študiju zaposlili kot kontrolorki. Uredili so prehrano na delovnem mestu, skorajda nimajo problemov z varstvom otrok zaposlenih, saj je v Zabreznici celodnevna šola, za stanovanja pa prosi šest delavk. Do

Zahtevnejše delo je šivanje, za katerega so delavke opravile strokovno šolo v Kranju in se izučile poklica.

zdaj so namenjali sredstva večinoma le za individualno gradnjo, odslej pa upajo, da bodo prošnjam nekaj prosilkam ugodili tudi na solidarnostnem skladu občine.

Težave pa so z bolniškim staležem, ki je narasel prek vseh razumnih meja. 13-odstotna odsotnost dela zaradi boleznin in bolniškega staleža terja vsa prizadevanja kolektiva in napore, saj dobro vedo, da tolikšen izostanek zaradi boleznin ni mogoč. Zavedajo se, da ga povsem vendarle ne bodo mogli odpraviti, saj so v kolektivu večinoma zaposlene žene in matere, ki imajo kup nalog in obveznosti tudi do družine, vendarle bi ga radi spravili v razumne meje. Ob vsakem primeru pretehtajo vse vzroke, kar pomeni, da so na uspešni poti, da problem čimhitreje v korist vsega kolektiva tudi uredijo.

ČVRSTA SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

Kar v Planiki v Zabreznici še posebno prijetno preseneča, je njihova samoupravna organiziranost, njihova trdna volja in pripravljenost, da se čimprej organizirajo po načelih nove ustave in ustanove svojo temeljno organizacijo združenega dela. Na ustanovitve, ko bodo s 1. januarjem postali temeljna organizacija v okviru kombinata Planika, so se skrbno pripravljali in v tesnem sodelovanju z matičnim podjetjem urejali vse potrebno.

Zakaj preseneča? Prav zaradi tega, ker so ena redkih dislociranih enot jeseniške občine, ki ve, po kateri poti do novih uspehov, ki se tega zaveda in ki samoupravno dela. Še preden so pomislili na temeljno organizacijo, še v obratu, so delovali samoupravni organi, že tedaj se je mladinski aktiv uvrščal med najbolj delovne v občini. Kolektiv se je zavedal pomena rekreacije in iskal vse možne smeri in poti, da bi delavki ponudili tudi nekaj ur oddiha in razvedrila ob športu.

V organizaciji so pred nedavnim ustanovili tudi osnovno organizacijo Zveze komunistov in samoupravno delavsko kontrolo. Aktivno pa se povezujejo in delujejo tudi v okviru krajevnih in občinskih družbenopolitičnih organizacij.

Zabreznikiška Planika se torej kar najbolj tvorno vrašča v jeseniški prostor. Z zdravimi notranjimi samoupravnimi odnosi se odpira navzven in kot enoten in homogen kolektiv v okviru sestavljene organizacije Planike dobro in uspešno gospodari. Probleme, ki se pojavljajo, rešuje sproti, s kar največ prizadevanosti in zagnanosti vseh in posameznika. Vsem zaposlenim, ki jim je glavni cilj večja produktivnost, modernizacija strojnega parka in čimhitrejši razvoj naplog, je dokaj jasno, na kakšen način bodo svoje načrte tudi dosegli. Tako kot zdaj ali pa še bolj zagrizeno se bodo na osnovi svoje nove samoupravne organiziranosti prizadevali, da se še bolj uveljavijo in utrdijo zaupanje domačega in tujega tržišča.

D. Sedej

Planika v Zabreznici ima štiri trakove šivalnice in dva trakova prezovalnice, obrat pa nameravajo v prihodnje nekoliko razširiti

Obrat izdeluje zgornje dele za športno obutev, copate in čevlje iz platna, po tehnološkem postopku »potujejo« proizvođa iz prezovalnice do šivalnice.

Ideološko izobraževanje

Jesenice — Ko so na zadnji razširjeni seji komiteja ocenjevali dosežke uspehe in pomanjkljivosti ideološkega izobraževanja, so ugotovili, da je večina osnovnih organizacij posvetila dovolj pozornosti temeljnemu programu izobraževanja, saj so v vsaki osnovni organizaciji za izobraževanje skrbeli ideologi. Vendar pa so ponekod kljub vsemu bili prepuščeni sami sebi in se niso dovolj prizadevali, zato bi morala v prihodnje delavska univerza organizirati posebne inštruktaže za vodje izobraževanja v osnovnih organizacijah ZK.

Uvajalni seminarji za na novo sprejete člane Zveze komunistov so bili zelo uspešni in vsako leto bolje so tudi organizirani. Od leta 1973 so na Jesenicah organizirali 19 skupin uvajalnih seminarjev, na katerih se je izobraževalo skupaj 500 novih članov Zveze komunistov.

Do zdaj so pripravili tudi dva oddelka občinske partijske šole, ki jo je uspešno zaključilo v A in B programu skupaj 61 kandidatov. Na srednji politični šoli pa se je izobraževalo 11 kandidatov, od tega največ zaposlenih v jeseniški Železarni.

D. S.

Ugodneje od pričakovanj

Kranj — Predsednik izvršnega sveta kranjske občinske skupščine Franc Šifkovič je tik pred koncem minulega leta na kratko ocenil minulo gospodarsko oziroma poslovno leto v občini. Rekel je, da so prav vsa podjetja leto 1975 dokaj ugodno končala, čeprav je ob lanskim devetmesečni oceni kazalo precej slabo.

Predvsem se je v vseh večjih podjetjih popravil izvoz, ki je pri nekaterih kar precej večji kot leta 1974. Prvič se je lani tudi precej zmanjšala stopnja zaposlenosti in je znašala okrog 4 odstotke več kot leto prej. Pomemben uspeh pa je občinska in tudi širša skupnost dosegla z dograditvijo skladišč. Nova centralna skladišča je namreč dobilo podjetje Živila, dograjena pa so bila tudi skladišča podjetja Merkur.

Skratka, lanski poslovni rezultati bi lahko rekli, da so ugodnejši od pričakovanj na podlagi devetmesečnih lanskih obračunov.

A. Ž.

Obvoznica v Podkorenu

Jesenice — Splošno gradbeno podjetje Sava z Jesenic gradi v Podkorenu dva kraka obvoznice, in sicer proti Korenu in proti Ratečam. Dolžina obeh znaša dva kilometra, na odsekih pa sta dva podvoza, ki jih bodo uporabljali predvsem za potrebe prebivalcev kraja. Za dela, ki bodo predvidoma končana v polletju prihodnjega leta, je republiška skupnost za ceste namenila 12 milijonov dinarjev. Po programu občinske skupščine Jesenice spada odcep ceste v Podkorenu v okvir načrta izgradnje cestnega omrežja v zgornji savski dolini. V prihodnjih petih letih naj bi ga modernizirali.

Zazidalni načrt

Radovljica — Na zadnji seji v minulem letu je radovljiška občinska skupščina na skupni seji vseh treh zborov sprejela zazidalni načrt za Predtrg v Radovljici. Načrt zajema skrajno jugozahodno območje Radovljice in določa 46 lokacij. Velikost posamezne parcele je 598 kvadratnih metrov, stanovanjska površina pri enem stanovanjskem objektu pa znaša 126 kvadratnih metrov oziroma 136 pri atriskem tipu hiš.

Po sprejetem načrtu bo najprej zazidljivih 40 lokacij, šest pa je začasno rezerviranih zaradi območja, kjer bo potekal daljnovod. Dokončno bo znano, kje bo potekal daljnovod, letos spomladi. Ob sprejetem zazidalnem načrtu velja še povedati, da na dvoriščih ob stanovanjskih objektih ni dovoljeno postavljati provizoričnih objektov za reje domačih živali. Garaže za osebnih avtomobile morajo biti vgrajene oziroma projektirane v stanovanjskih objektih. Prav tako pa med posameznimi objekti ni dovoljeno postavljati stabilnih ograj. Dovoljene so le žive meje, ki pa ne smejo biti višje od 80 centimetrov.

A. Ž.

Najprej šola na Primskovem

Kranj — Konec minulega leta se je sestel na prvi seji sekretariat koordinacijskega odbora za izvedbo programa gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih v kranjski občini in razpravljal o določitvi vrstnega reda gradnje posameznih objektov. Sekretariat je ugotovil, da glede na predvideni program zbiranja sredstev za gradnjo objektov ni moč takoj začeti graditi osnovno šolo na Planini. Glavni razlog za to je, ker ne bo pravočasno zbranih dovolj sredstev. Ta šola skupaj s telovadnico bo namreč veljala okrog 50 milijonov novih dinarjev.

Zato se je sekretariat odločil, da se najprej začne z gradnjo osnovne šole na Primskovem. Za to šolo je že gotov idejni projekt, glavni pa približno do ene tretjine. Z gradnjo šole naj bi začeli že letos. Prav tako je letos predviden začetek gradnje vrtca v Predvoru in gradnja športnih objektov pri celodnevni šoli v Predsljah. Če pa bo stanovanjska skupnost pripravljena prispevati posojilo, se bo začela letos tudi gradnja vrtca na Planini.

Razen tega bodo letos izdelali tudi finančni načrt gradnje preostalih objektov. Predvsem bodo skušali najti finančne rešitve, da bi prihodnje leto začeli graditi osnovno šolo na Planini.

A. Ž.

Revizija urbanistične dokumentacije

Radovljica — Vsi trije zbori radovljiške občinske skupščine so na zadnji lanski seji, ki je bila v sredo, 24. decembra, obravnavali poročila o izdelavi programiranih urbanističnih in zazidalnih načrtov za letos in o osnutku programa komunalnih del v občini za letošnje leto. Ugotovili so, da izdelava urbanistične dokumentacije ne poteka po programu, čeprav so bila sredstva za izdelavo zagotovljena. Zato so se na seji zavzeli, da je treba v prihodnje dosledno spoštovati pogodbe in v njih upoštevati vse morebitne težave, do katerih običajno pride med izdelavo osnutka oziroma predloga dokumentacije za javno razpravo in sprejem.

Drugo stališče, ki je prav tako prevladalo na seji, pa je, da bo ponekod treba narediti temeljito revizijo že sprejetih oziroma naročenih urbanističnih dokumentov. Predvsem gre za dokumentacijo in področja, kjer prihaja do večjih posegov v obdelovalno oziroma kmetijske površine in o čemer v preteklosti, ker še ni obstajala, ni mogla dati svojega mnenja in stališča kmetijska zem-

ljiška skupnost. Pri tem so nekateri delegati, ki jim je osnovna dejavnost kmetijstvo, opozorili, da je v prihodnje treba dosledno upoštevati in v vsakem primeru izdelave urbanistične dokumentacije varčevati z obdelovalnimi površinami.

Ko so govorili o osnutku programa komunalnih del v občini za leto 1976, so največ razpravljali o financiranju krajevnih skupnosti. Bilo je več pripomb na sedanje kriterije za dodeljevanje sredstev krajevnim skupnostim. Pri tem so se zavzeli, da bi bilo treba v prihodnje drugače razporejati sredstva od prispevka za uporabo mestnega zemljišča, od pobrane turistične takse in še nekatera druga. Sklenili so tudi, da bodo na eni prihodnjih sej razpravljali o samoupravnem sporazumu o načinu združevanja in uporabi sredstev, ki naj bi jih delavci v združenem delu namenili za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih. Prav tako bo zdaj v krajevnih skupnostih tekla razprava o osnutku programa komunalnih del za letošnje leto.

A. Zalar

ObSS Kranj za večjo varnost pri delu

Sindikat si mora prizadevati tudi za izboljšanje delovnih razmer ter socialno in delovno varnost delavcev. Tega se dobro zavedajo tudi na kranjskem občinskem svetu Zveze sindikatov. Pripravili so obširno in temeljito analizo varstva pri delu. Z njo so odkrili številne pomanjkljivosti, hkrati pa jim bodo zbrani podatki omogočili učinkovito ukrepanje.

Analiza je pokazala, da pravilniki o varstvu pri delu v kranjskih delovnih organizacijah pomanjkljivo opredeljujejo delovno področje služb za varstvo pri delu in da ob operativnih nalogah zanemarljivo strokovne naloge v zvezi s programiranjem in razvojem varstva pri delu, čeprav imajo skoraj povsod službe za varstvo pri delu dobre pogoje za delo.

Pri izdelavi analize so strokovnjaki, ki so jo izdelovali, tudi ugotovili, da več razumevanja za delo služb varstva pri delu kažejo vodilni delavci in strokovnjaki kot pa neposredni proizvajalci. Tudi samoupravni organi so jim razmeroma dobro naklonjeni medtem ko to v manjši meri velja za sindikat. Ni

malo vprašanih sindikalnih organizacij, ki s službami varstva pri delu sploh ne sodelujejo.

Kaj lahko še vzemo iz analize? Skoraj vsako peto delovno mesto v proizvodnji ni dovolj varno. Pomanjkljivo varstvo pri delu je značilno tako za nekvalificirana kot visokokvalificirana delovna mesta. Podatki tudi kažejo, da je vsak tretji delavec izpostavljen možnostim za poslabšanje zdravstvenega stanja, vsakega drugega ogrožajo poškodbe pri delu, vsak osmi pa je v nevarnosti, da zbolijo za poklicno boleznijo.

Pomanjkljivo varstvo pri delu pa ni edina nevarnost, da se delavec pri delu poškoduje. Pogosto se mu pridruži tudi malomarnost in neprevidnost. Najpogostejše kršijo predpise delavci na najslabše zavarovanih delovnih mestih. Čeprav jih varstveniki in vodje proizvodnje opozarjajo na nevarnost, delavci to največkrat podcenjujejo. Tako postaja nesreča za marsikoga najboljša šola za spoštovanje predpisov o varnosti pri delu. Po nesreči se delavci veliko bolj zanimajo za varstvo pri delu in tudi bolj spoštujejo predpise.

Predlani je bilo v kranjski občini 6000 nesreč pri delu in pri njih je nastala tudi precejšnja materialna škoda. Samo zaradi izgubljenih delovnih dni so delovne organizacije izgubile skoraj 4 milijone dinarjev. K temu je treba prišteti še 2,4 milijona dinarjev, ki jih je plačala skupnost zdravstvenega zavarovanja, in pa izdatke za invalidsko upokojeitev. Skupna škoda znaša tako približno 6 milijonov dinarjev.

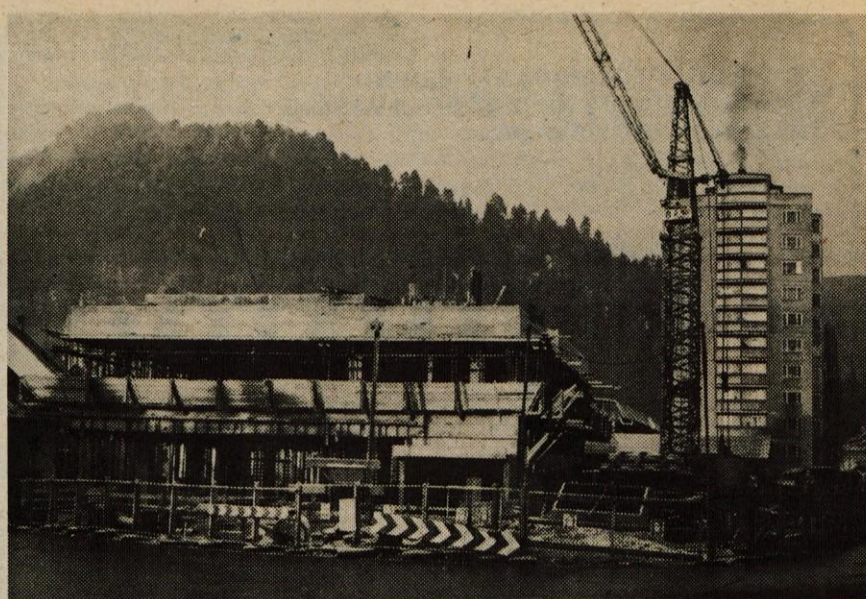
Vsi ti podatki terjajo še večje prizadevanje za preprečevanje nesreč pri delu in poklicnih bolezni. Sistematično načrtovanje in organiziranje varstva pri delu je tudi gospodarsko upravičeno, zato bi se v prizadevanjih za večje varstvo pri delu morale združiti tako gospodarske in druge delovne organizacije ter skupnosti zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja. Skupaj bi morali načrtovati dolgoročne akcije.

Pri občinskem svetu Zveze sindikatov v Kranju pa opozarjajo tudi na to, da bi morale tudi družbenopolitične organizacije spremeniti svoj odnos do varstva pri delu in dosledno izvajati nadzor nad organizacijo varstva. Svoj odnos bodo še posebno morale spremeniti sindikalne organizacije, ki naj s svojo dejavnostjo spodbujajo boljše organizacijo ukrepov za varno delo.

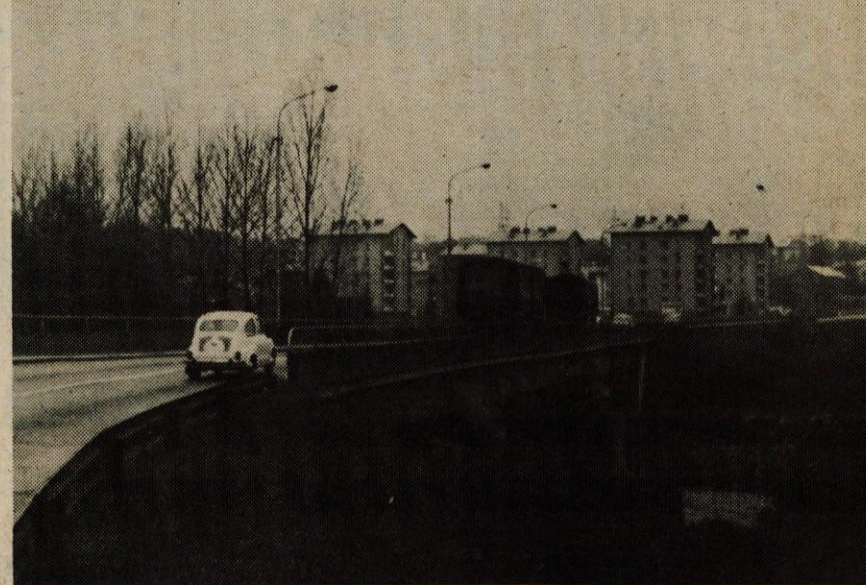
L. B.

Delavci SGP Sava Jesenice in Cestnega podjetja Kranj so pred kratkim urebili oba odcepa obvoznice v Kranjsko goro. Na sliki: odcep proti hotelu Kom-pali. — Foto: B. B.

V TRŽIČU GRADE NOVO AVTOBUSNO POSTAJO — Gradnja nove avtoBUSne postaje v Tržiču je bila zaupana tržiški temeljni organizaciji združenega dela kranjskega Projekta. Gradnja izredno hitro napreduje. Gradbenike je srečati na delovišču tudi po 16 ur dnevno, razen tega pa jim je šlo na roko še sorazmerno lepo vreme. Objekt financirata podjetje SAP iz Ljubljane in Gostinsko podjetje Zelenica Tržič. V poslopju bodo razen čakalnice za potnike tudi prometna pisarna, restavracija in avtomatsko kegljišče. Pričakovati je, da bo nova avtoBUSna postaja nared že prihodnje leto. (jk) — Foto: F. Perdan

Most čez Soro v Medvodah je prvi železobetonski most v Jugoslaviji. Delavci gradbenega podjetja Gradis so ga zgradili v tem času pred 30 leti. Most razpetine 68 metrov in širine 9 metrov je bil predan namenu spomladi leta 1946. — Foto: F. Rozman

Ocena

Jesenice — Na razširjeni seji komiteja občinske konference Zveze komunistov na Jesenicah so razpravljali o organizacijski krepitvi Zveze komunistov, o združenem delu in njegovem samoupravnem organiziranju, vlogi in delovanju samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti, delu komunistov v drugih družbenopolitičnih organizacijah, gospodarstvu občine, kadrovskih problemih in štipendiranju ter o ideološkem izobraževanju. V razpravi so bili zelo tehtni in konkretni ter kritični. Sprejeli so tudi nekaj pomembnih sklepov.

Čeprav si delovne organizacije v občini intenzivno prizadevajo, da bi se čimprej organizirale po načelih nove ustave, je še vedno precej problemov predvsem s številnimi dislociranimi enotami v občini, ki se

kljub možnostim še niso organizirale kot temeljne organizacije. Precej težav imajo tudi v jeseniški Železarni, kjer si že precej časa prizadevajo, da bi iz štirih temeljnih organizacij ustanovili toliko temeljnih organizacij, da bi bili resnično organizirani tako, kot zahtevajo načela ustave in kot si delavci tudi želijo.

Tudi integracijski procesi so potekali prepočasi, izvzemši nekaj uspešnih povezav v okviru občine in zunaj nje v trgovini, industriji, prav zdaj pa se tudi intenzivno pripravljajo na integracijo zdravstvene službe.

Leta 1974, decembra, so v občini ustanovili vse samoupravne interesne skupnosti, ki po letu dni delovanja ocenjujejo dosedanje uspehe. Skupnosti so pripravile svoja polletna poročila in programe za letošnje leto in ocenile delo, njihovi dosežki pa so različni. Večinoma so izpolnili svoje naloge, le skupščini samoupravne interesne skupnosti za raziskovanje in za socialno varstvo se nista sestajali.

Še vedno pa ostaja odprt problem financiranja krajevnih skupnosti, kajti v organizacijah združenega dela še ni trdne odločnosti in pripravljenosti za financiranje. Tako krajevne skupnosti še vedno vidijo rešitev svojih finančnih težav v občinskem proračunu.

D. S.

Občinska konferenca ZSMS Radovljica

razpisuje prosto delovno mesto

administratorke

Pogoj: srednja administrativna šola, aktivnost v ZSMS

Rok prijave je 15 dni po izidu v časopisu (zadnjem). Informacije osebno ali po telefonu 75029.

Največ iz solidarnosti

V jeseniški občini število štipendistov stalno narašča, novembra so zabeležili 594 štipendistov, ki pa večinoma prejemajo solidarnostno štipendijo. Tako je sklad za podeljevanje solidarnostnih štipendij precej obremenjen, saj je solidarnostna štipendija za 440 dinarjev višja pri srednješolcih in za 560 dinarjev pri študentih višjih in visokih šol. Po drugi strani pa tudi ugotavljajo, da so organizacije združenega dela in samoupravne interesne skupnosti razpisale manj kadrovskih štipendij kot lani. Le tri solidarnostne štipendiste so uspeli preusmeriti v kadrovske.

Med štipendisti, ki prejemajo solidarnostno štipendijo, je največ srednješolcev, nato študentov visokih šol, študentov višjih šol in študentov v gospodarstvu. Tisti, ki prejemajo razliko do življenjskih stroškov, je največ v gospodarstvu, nato na visokih šolah, na srednjih šolah in na višjih šolah.

Odločitve štipendistov visokih in višjih šol se kopičijo največ za področje humanističnih ved, kar pa ne ustreza gospodarstvu, ki potrebuje precej tehničnega kadra. Zato bodo v prihodnje morali precej več pozornosti posvetiti usmeritvi kadra in se zavzemati za to, da bi vsaj v srednjeročnem obdobju uskladili interese posameznika z družbenimi potrebami.

D. S.

Knjižnica Lesce

Slabi pogoji za razvoj krajevnih knjižnic

V nedeljo, 21. decembra, so se na svojem rednem letnem sestanku zbrali knjižničarji s področja radovljanske občine. Ob pregledu in primerjavi letošnje statistike s podatki za leto 1974 so ugotovili, da se je obisk v večini knjižnic povečal. V Radovljici je bilo letos izposojenih 33.400 knjig, kar je za 4000 več kot lani, na Bledu 17.300, t.j. 3000 več, v Lescah 7600, Begunjah 4000, Kropi 2500, Podnartu 1700, Boh. Bistrici 4000, Srednji vasi 1600, Gorjah 1700, Zasipu 1200, Kamni gorici 1300, Mošnjah 500, Ljubnem 1100 in na Dobravi 500. Predvidevajo, da bo skupno število izposojenih knjig preseglo 80 tisoč, medtem ko so jih lani izposodili 70.300. V knjižnici je včlanjenih 1600 odraslih in 1200 mladih bralcev.

Med težavami, ki se zde brezizhodne, so še vedno prostori. V zadnjih letih je sicer prišlo do pomembnih sprememb; v adaptirane prostore so leta 1972 preselili knjižnico v Radovljici, 1973 v Begunjah, 1974 na Bledu. Toda poleg teh krajev imajo knjižnice primeren dom samo še v Lescah, kjer je knjižnico opremila Tovarna verig leta 1966. Drugod so razmere neprimerno slabše. V Kropi je 2000 knjig stisnjenih v majhni sobi tako zelo, da je izbiranje komaj mogoče. V Podnartu je knjižnični prostor hkrati tudi garderoba in po potrebi sejna soba, knjige pa natrpane v omarah do stropa. Med knjižničnimi policami v Bohinjski Bistrici nastane gneča že ob obisku petih ljudi hkrati. Knjižnici v Stari Fužini komaj pritiče to ime. Knjige so postavljene v podstrešni sobici stare sirarne, kjer je treba previdno hoditi, saj je strop v spodnjem prostoru zasilo podprt in ob vsakem koraku padajo na tla drobci ometa. V domu TVD Partizana v Gorjah ima knjižnica svoj prostor tik ob dvorani. Majhno sobico utesnjuje še klavir, ki ga ni mogoče shraniti nikjer drugje, potre-

ben pa je ob nekaterih prireditvah. Na Brezjah je polica s 600 knjigami postavljena v zasebnem stanovanju, kar obenem z neugodno lokacijo prav gotovo ne privablja obiskovalcev. Dostop do knjig v razpadajočem prosvetnem domu v Kamni gorici je odbijajoč. Na Dobravi je okrog 1000 knjig dobesedno vskladiščenih na komaj sedmih kvadratnih metrih površine. Nekoliko bolje je v Srednji vasi, kjer knjižnica tudi ni velika; vendar glede na število prebivalcev primerna in je bila lani obnovljena. V Zasipu domuje knjižnica v garderobni sobi, toda člani prosvetnega društva gledajo nanjo z velikim razumevanjem. Knjižnici v Mošnjah in Ljubnem imata prav tako prostor v prostornih domovih, zelo potrebno pa bi jih bilo obnoviti.

Ob dejstvu, da ni denarja niti za knjige niti za zaposlitev dodatnega delavca in izgledi za prihodnje leto niso boljši, je položaj vznemirljiv. V skrajnem primeru se bo treba odločiti za skrčenje knjižnične mreže, torej zapreti knjižnice, ki delajo v najtežjih razmerah in ob sorazmerno velikih stroških. Ta odločitev pa seveda ni lahka. Z ukinitvijo katerekoli bi v kraju pretrgali tradicijo branja in kdo ve kdaj bi jo morda bibliobus kot najsodobnejši način posredovanja knjige spet obudil.

Udeleženci sestanka so odobrili predlog poslovnika za leto 1976. Po novih pravilih bo članarina za odrasle v Radovljici, na Bledu in v Lescah 50, v ostalih knjižnicah pa 30 dinarjev. Otroci bodo v knjižnicah z obsežnejšim mladinskim fondom (Radovljica, Bled, Lesce, Begunje, Boh. Bistrica) plačali po 10, drugod po 5 dinarjev. Da bi pospešili vračanje knjig, saj zlasti novih hudo manjka, so določili po 2 dinarja zamudnine za zamujeni teden pri knjigi za odrasle in po 1 dinar pri mladinskih delih.

R. Š.

Pričevalnost Boljkove grafike

Prva razstava, ki jo je podružnica Ljubljanske banke v Kranju v svoji prizadevnosti za poživitev likovnega življenja v mestu pripravila v novo urejenih poslovnih prostorih v Prešernovi ulici, je bil izbor iz grafičnega opusa kiparja in grafika Janeza Boljke. Tej razstavi bodo v določenih časovnih presledkih, vendar sklenjeno in po izdelanem načrtu sledile predstavitve tudi drugih slovenskih grafičnih ustvarjalcev.

Grafika Janeza Boljke je v plošev prenesen miselni in čustveni svet umetnikovega kiparskega snovanja. Dopolnjuje ga in po drugi strani tudi pojasnjuje, saj je njen izraz lahko bolj nazoren, morda bolj neposreden kot drugačnim zaklonitostim podrejen, v kovino prelita kiparska forma. Če je Boljkovo kiparstvo v monumentalnost prene-

sen povzetek umetnikovih razmišljanj in ustvarjalnih naporov, je njegova grafika na svoje osnovne sestavine razdeljen miselni proces, filozofski zapis, oziroma razgrnjena umetniška forma, ki se še ni v polni meri sintetizirala in je morda prav zaradi tega bolj dostopna našemu razumevanju.

Poleg reševanja čistih likovnih

Henrik Marchel se predstavlja v Tržiču

V januarju se bomo mogli v paviljonu NOB v Tržiču seznaniti s svojimi barvnimi svetom barvnih gmot, ki jih je na svojih platnih upodobil akademski slikar Henrik Marchel.

Avtor je opazil v naravi mehke, amorfnе oblike, ki se na njegovih slikah v prostoru kopičijo, se širijo in razpenjajo, prekipujejo in se venomer izpreminjajo. Ni bistveno, ali mu je bila za osnovo morskā favna, oblaki ali svet mikroorganizmov, pač pa gre za spoznanje, da je vsak mir le navidezen, da ne obstaja nič statičnega, da se v prostoru venomer nekaj dogaja in da v njem venomer nekaj nastaja. Pred čistim, enobarvnim ozadjem tega dogajanja in nastajanja se kroglaste, brezoblične, a močno obarvane gnote dvigajo in spuščajo, rastejo in ugašajo, stalno se preobražajo. Tu in tam potegne avtor vmes mejno črto, ki z močnim

barvnim kontrastom udari v dogajanje, mu izpremeni smer in ustavlja rast. Barvne ploskve se nizajo tako, da je barva poleg kompozicije odločilen dejavnik. Motili bi se, če bi mislili, da so Marchelovi likovni zapisi neurejeni in kar nametani; res je nasprotno: na svojih slikah nam avtor s točno premišljeno kompozicijo in pretehtanim koloritom posreduje svoje sporočilo, ki ga je ujel v naravi in v sebi. — V zadnjem času upodablja Marchel v vodoravnih linijah vibracije v ponavljajočem se ritmu in z različnimi razdaljami med horizontalami oblikuje prostor. Pri tem nastajajo venomer novi odnosi in raznolike možnosti izražanja.

Razstava bo odprta od 9. januarja do 2. februarja 1976. Ob otvoritvi v petek, 9. januarja, bo ob 18. uri koncert, ki ga bosta izvajala basist Jože Stabej in pianist Marijan Lipovšek.

S. R.

Nova obogatitev starega Kranja

S pravim, žal redkim posluhom za ohranitev starega mestnega arhitekturnega ambianta je bila pred nedavnim preurejena stavba nove podružnice Ljubljanske banke v Prešernovi ulici v Kranju.

Prilagoditev stare meščanske hiše novi funkciji ni bilo lahko delo niti za arhitekta, ki je izdelal načrt, prav tako ne za Zavod za spomeniško varstvo v Kranju, ki je usmerjal konservatorske posege in še manj za investitorja Ljubljansko banko, ki se je prav zaradi ohranjanja spomeniških elementov v stavbi morala, čeprav z zglednim razumevanjem odločiti za določena časovna in finančna odstopanja pri realizaciji projekta.

Na mestu, kjer stoji današnja stavba, sta do 17. stoletja stali dve meščanski hiši s poslovnimi prostori v pritličju in stanovanjskimi v prvem nadstropju. Stavbi sta bili obrnjeni z ožjo, čelno stranjo proti cesti, tako kot še danes nekatere najstrebje hiše na Linhartovem trgu v Radovljici ali na Gornjem trgu v Ljubljani. Med preureditvenimi deli je bila najdena v nekdanjem prvem nadstropju leve, proti jugu obrnjene srednjeveške stavbe banjasto obokana veža, iz katere se je odpiral poznogotsko oblikovan vhod v sosednjo prav tako z banjo obokan prostor — kuhinjo. Na svodu se je do danes ohranila dobro vidna, čeprav zazidana odprtina, ki je nekaj rabila za odvod dima. Poleg nekoliko mlajše kuhinje v Sivčevi hiši v Radovljici je novoodkriti prostorski člen, katerega nastanek bi lahko iskali v 16. stoletju, eden najstarejših ohranjenih primerov samostojno stoječega meščanskega kuhinjskega prostora pri nas.

Sto let prej, v 15. stoletju, kuhinja še ni bila povsem izolirana od veže. Prostora je ločeval le kamnit poznogotsko oblikovan slop pentagonalnega tlorisa in izklesan iz peščenca. Nanj sta se spirala dva kamnita loka in čeprav sta bila razmeroma nizka, nista mogla zapreti dimu poti, da ne bi uhajal tudi v vežo. Prav zato so v večnem stropu namestili dodatno odprtino za dim, kolikor seveda ta ni obstajala že v najstarejšem obdobju stavbe zgodovine hiše, ko sta bili kuhinja in veža docela povezani med seboj v enotno prostorsko telo. Ločni odprtini ob poznogotskem slopu so kasneje zazidali oz. v eno od njih vgradili že omenjeni poznogotski portal ter na ta način oba prostora povsem ločili med seboj.

Po povedanem smo kot nikjer drugod v Sloveniji prav v tej kranjski hiši pričeli razvoju meščanske kuhinje od njene nekdanje enotne zasnove, v kateri sta bila kuhinja in veža združeni v istem protoru, do delitve obeh s pomočjo ločnih nosilcev, oprtih na osrednji stebel v 15. stoletju, in končno do osamosvojitve obeh prostorov v 16. stoletju.

vprašanj, raziskovanja strukturalnih fenomenov v biološki in predmetni sferi vidnega sveta je vendarle poglavitno zanimanje Boljkovega grafičnega udejstvovanja nemenjeno razčlenjevanju tistih pojavnosti v svetu, s katerimi se neprestano soočamo, s situacijami, ki ustvarjajo vedno nova konfliktna vzdušja in katerih napetosti neposredno vplivajo tudi na dinamiko življenja oblik, ki se odvija na grafični ploskvi. Tako Janez Boljka tudi v grafiki vstopa na področje družbeno močno angažirane tematike, ki ji je v zadnjem času tudi v kiparstvu uspelo preglasiti vse druge poskuse.

Kot primer novega Boljkovega grafičnega izraza naj nam rabi na razstavi predstavljen gafični list Exodus s prikazom zapletene mašinerije sodobnega življenja. Ali morda še v večji meri Deseti brat kot primer usodnega razpota, na katerem stoji sodobni prebivalec našega planeta, razpet med zemljo in vesoljsko vizijo, med svojo človeško naravo in razkrajajočim tehniziranim okoljem, brez upanja, da bi zopet postal človek, kajti skoraj vse, kar mu je dajalo pravico do tega imena, je odpadlo, ostal je le skelet, a tudi ta že dobiva obliko brezdušnega mehanizma. S tesnobno odsotnostjo človeka so napolnjene tudi Boljkove Pokrajine, prekrite z urbaniziranimi gmotami najrazličnejših produktov do konca tehniziranega človeštva.

Morda pa vendarle ni vse izgubljeno! Pred nami stoji na eni zadnjih Boljkovih grafik Graditelj-arhitekt, simbol neuničljivega umetnikovega optimizma. Morda se bo prav on uprl mori destrukcije in zgradil nov svet, na katerem bo zopet prebival Človek.

dr. Cene Avguštin

Kot smo že omenili, so v 17. stoletju nekaj ločeni meščanski hiši združili v eno. V pritličju so uredili veliko središčno vežo in jo obokali s široko razpetim banjastim svodom, ki ga opirajo sosvodnice in poživljajo grebenasti izrastki. Obok veže v prvem nadstropju je podoben spodnjemu, le da so banja in posamezne sosvodnice rahlo šilasto zaključene, kar kaže še na gotso tradicijo gradnje, ki je v 17. stoletju v Sloveniji in tudi na Gorenjskem še vedno močno zaznavna.

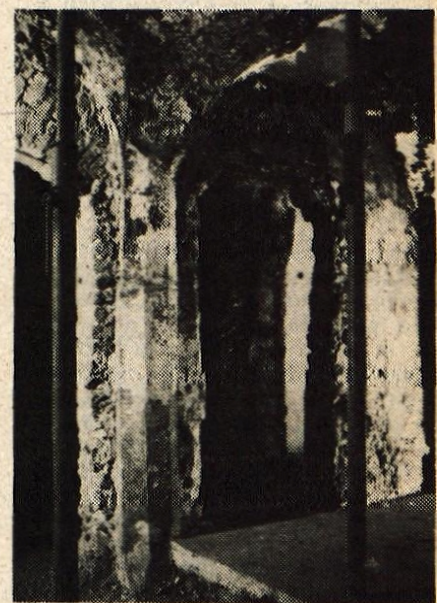
V prvi polovici 19. stoletja so hiši na dvorišni strani prizidali obsežen, na sople in zidane loke oprt arkadni hodnik, ki odlično poživlja dvorišno fasado in ji daje razgiban in slikovit značaj.

Dipl. ing. arh. Danilo Oblak, ki je urejal arhitekturo stavbe, je s posluhom znal ohraniti stare stavbene elemente: fasado, oboke in še posebej omenjeni arkadni hodnik, ki ga je smiselno vključil v organizem hiše. Ob sodelovanju Zavoda za spomeniško varstvo v Kranju je bil v okviru ureditvenih del rešen že opisani dragoceni ostanek starega kuhinjskega prostora in preurejen v majhen intimen družabni prostor.

Načrti za notranjo opremo stavbe so delo dipl. ing. arh. Vlada Orthaberja. Likvidatura, ki zavzema, celotni prostor veže v pritličju z dvema stranskima prostoroma vred, je toplo in enotno opremljena in daje vtis privlačnega shajališča. Ste-

ne rabijo razstavnim namenom in s svojimi grafičnimi eksponati odlično poživljajo prostor. Tudi adaptacija obsežnega podstrešja za družabne namena je eden redkih in uspešnih primerov te vrste ureditev sicer neuporabnih prostorov v starem delu Kranja.

dr. Cene Avguštin

Kuhinja iz poznogotske dobe v Prešernovi ulici. — Foto: D. Holynski (Gorenjski muzej)

Novoletno gledališče

Kakor že vsa leta, je tudi za minule novejte praznike pripravilo Prešernovo gledališče izbor otroških in mladinskih iger.

Medtem ko je mladinska skupina PG s priredbo Goldonijevega Sluge dveh gospodov nastopala na maticnem odru, je lutkovna skupina z Jankom in Metko gostovala po šolah in dvoranicah zunaj Kranja in območja občine. Dnevno sta tako skupini nastopili po dvakrat, včasih pa celo šestkrat. Skoraj vse delovne organizacije so za otroke svojih zaposlenih odkupile eno od predstav, za povrh pa še dedka Mraza, ki ga je predstavljal kdo izmed igralcev. Kajti vse predstave je obiskal tudi dedek Mraz, včasih edina draž za privabljanje že doraslih, pa tudi nedoraslih otrok, občinstva tedaj, ki gledališki predstavi niti slediti ne more.

J. Postrak

REDNA LETNA
KNJIŽNA ZBIRKA
PREŠERNOVE DRUŽBE

V letu 1976 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige:

PREŠERNOV KOLEDAR 1977

Štefanija Ravnikar-Podbevšek:
NAD PREPADOM, roman

Smiljan Rozman:
LETEČI KROŽNIK, roman

Ivan Cankar:
MARTIN KAČUR, roman

Andreja Grum:
PLETENJE, priročnik

Broširano zbirko bodo naročniki prejeli za 80 din, vezano v celo platno (Koledar bo broširan) pa za 140 din.

Naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za zbirko PD do 30. junija, bodo prejeli še knjigo:

Nevil Shute:
ČAROBNI PISKAČ, roman

Vse knjige iz te zbirke bodo naročniki prejeli hkrati v mesecu novembru 1976, ob izidu redne letne knjižne zbirke.

Piše

inž. Tomaž
Jamnik

Calcutta je bila pod britansko pravo zelo pomembno pristanišče. Kasneje je izgubila na pomenu, posebno še zaradi stalnih trenj med Indijo in nekdanjim vzhodnim Pakistanom. Tudi sedaj ni dosti boljše. Težišče morskega prometa se prenaša v Madras, ki leži sicer južneje, vendar v varni oddaljenosti od meje.

Čeprav imava z Alešem priliko ploviti samo en dan v Calcutti, naju evščina, ki jo vidiva na cestah, silno pretrese. Težko je določiti, kdo je stalni prebivalec in kdo le začasni. V deževni dobi prideže menda velike množice s področij, ki jim groze poplave. Zvečer se pločniki po stranskih ulicah spremenijo v spalnice, tistih, ki so brez strehe. Drugi vztrajno brskajo po smeteh, ki v kupih stoje po ulicah. Kaže, da so odpadki najrevnejšega meščana še uporabni za najrevnejše brezdomce. Najbolj mučno je pred hotelom. Le tanko steklo loči razkošno jedilnico z bogato obloženimi mizami od lačnih beračev na ulici. Tudi po dvajset se jih zapodi za vsakim tujcem, ki stopi iz hotela. Zdi se mi, da bo reševanje socialnih problemov, kot se pojavljajo v Calcutti, preizkus sposobnosti indijske vlade. Priznati moram, da si globoko oddahnem, ko se naslednjega dne vozimo zopet po lepi asfaltni cesti med riževimi polji proti severu.

Makalu 75

Dekleta pri pripravljanju nepalskega piva — čanga

Botijevska koliba na grebenu Hurruru

Navijači pri šahu (otroci)

obtičala v žepu šoferjevega sovozača. Tolažimo se, da je to prva ukradena stvar na poti.

PEŠ PREKO NEPALA

Dharan leži kakih 30 km oddaljen od indijsko-nepalske meje na koncu ravnine, ki se razprostira od Gangesa in se dviga nato v robno višavje Terai, ki pravzaprav loči gorati del Nepala od Indije. Dharan je tipična angleška kolonialna naselbina z dokaj močno vojaško postojanko. V njem se konča cesta. Preostali del poti, ki znaša po zraku kar 200 km, bomo opravili peš. Le v suhi dobi je del te poti mogoče preleteti z letalom.

V Dharanu se prvič srečujem s kmeti iz notranjosti Nepala, ki prinašajo na trg svoje pridelke. Že na zunaj se močno ločijo od prebivalcev nižine. So bolj čokati, obrazi pa izdajajo tibetanske ali pa celo mongolske prednike.

Prebivalstvo Nepala sestavlja čudovit mozaik raznih ras. Najstarejši prebivalci naj bi bila plemena, ki še danes živijo v vlažnem Teraiu. Sem so se menda morali umakniti pred plemeni, doseljenimi z vzhoda. Najpomembnejši med njimi so plemena Rai, Lumbu ter Nevari. Ta plemena so zasedla gorati del Nepala do višine kakih 1500 m. Nevari so znani kot trgovci in živijo običajno v večjih naseljih.

Doline so v preteklosti zasedli ubežniki iz Indije. Indoevropska plemena so se umikala pred mušlimanskimi vdori iz indijske ravnine v odročnejša hribovita področja. Zanimivo je, da sta bili med njimi najštevilnejši dve kasti: brahmani — svečeniška kasta in četrij — kasta vojščakov.

Najvišje so se naselili potomci Tibetancev Botije, med katerimi so

verjetno najbolj poznani Šerpe in Gurungi. Tudi v modenem času je bilo doseljevanje močno. Po priključitvi Tibeta Kitajski so v Nepal pritekle številne družine in se naselile na obmejnih področjih ali pa v večjih krajih, posebno Kathmanduju. So dobri trgovci in obrtniki in slovijo kot izdelovalci znanih tibetanskih preprog.

Poleg razlike v kastah in rasi obstajajo razlike tudi v veri. Dve veri prevladujeta. Prebivalci mejnih področij v Tibetu in Tibetanci so budisti. Doseljenci iz Indije so s seboj prinesli tudi svojo hindujsko vero.

Plemena in kaste živijo običajno v ločenih zaselkih, čeprav med njimi ni nasprotij ali napetosti. Le v večjih krajih so med seboj pomešani. Manjši zaselki se zato že na zunaj med seboj ločijo. O tem smo se na svoji poti pod Makalu lahko nešteto krat prepričali. Posebno očitna je bila ta razlika med zadnjima vasema na naši poti Alejem in Sedno. Ale naseljujejo Rai in Četrij, glavni prebivalci Sedue pa so Botije, ki sebe imenujejo Šerpe. Hiše v Aleju so solidno grajene in lepo ometane ter poslikane, nekatere pa prav vzorno čiste. Seduanci grade preprostejši hiše pletene iz bambusa in le redko ometane z blatom. Njihove hiše stojijo običajno na koleh. Vzrok za tako gradnjo je treba iskati v mrčesu in pijavkah, ki jih je obilno na tem področju.

Tudi jezikovno se posamezna plemena ločijo med sabo. Kot občevalni jezik uporabljajo jezik nepali, ki je zelo podoben jeziku hindi in ga govori pretežna večina Indijcev.

(Se bo nadaljevalo)

Tržičanom sedmina slovenskih vzponov

Tržič — Alpinistični odsek Planinskega društva Tržič združuje 39 članov in pripravnikov. Je med najaktivnejšimi in najkvalitetnejšimi v republiki. Temu v prid govori podatek, da so tržički alpinisti opravili v letošnji sezoni 536 vzponov ali sedmino vseh vzponov v republiki. Tržičanov ni bilo srečati le v domačih gorah, temveč so bili uspešni v drugih jugoslovanskih gorah ter na tujem. Dva alpinista sta bila tudi člana slavne jugoslovanske odprave na Makalu. Razen tega je bil tržički alpinistični odsek organizator številnih smukov in smučarskih tekmovanj, predavanj, plezalnih tečajev in taborov. Že več let zapored prinese s Storžiča Titovo štafeto. Njihovi treninki so redni. Če jih ni v stenah, imajo suhe treninge v telovadnici osnovne šole heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču. V prihodnje nameravajo že začeto dejavnost okrepiti,

se še intenzivneje izpopolnjevati in pridobivati nove člane. Pomoč pri gradnji koč na Dobri bo tudi prihodnja naloga alpinistov. Njihova velika želja pa je, če bodo možnosti, organizacija samostojne ali kombinirane odprave v gore Azije. —jk

Na najvišji gori Mehike

Kranj — Jutri zvečer ob pol osmih bo v dvorani Delavskega doma v Kranju zanimivo planinsko in potopisno predavanje o vzponu na Popocatepetl, najvišjo goro v Mehiki. Vzpon je uspel lani prvi slovenski planinski odpravi. Poslušalcem bosta o vzponu pripovedovala udeleženca odprave Roman Herlec in Milan Krišelj. —jk

Dragocenosti jeseniškega zbiralca

Jože Bedič odstopa svojo paleontološko zbirko, ki je po oceni strokovnjakov ljubljanske Katedre za geologijo in paleontologijo ni nikjer v Jugoslaviji niti v jugovzhodni Evropi, Tehničnemu muzeju jeseniške Železarne

Profesor dr. Anton Ramovš s Katedre za geologijo in paleontologijo v Ljubljani takole priporoča jeseniški kulturni skupnosti: »Paleontološka zbirka vnetega zbiralca Jožeta Bediča z Jesenic je edinstvena dragocenost za vso Jugoslavijo in tudi jugovzhodno Evropo. Nabrane okamnine pripadajo mlajšemu delu starega zemeljskega veka, karbonu in permiju. Jože Bedič je material sam poiskal in našel, neoporečno prepiral in opremil z odličnimi fotografijami. Zbirka je prava zakladnica in ni muzeja v Evropi, ki bi imel tako lepe in edinstvene karbonske ostanke...«

Tako je Jože Bedič na priporočilo in po nasvetih strokovnjakov odstopil zbirko muzeju in tako omogočil, da si bodo biologi, geologi in prav vsi, ki imajo radi naravo in z njo čutijo, njegovo enkratno zbirko lahko tudi ogledali. Vse okamnine so s področja Karavank od Begunjske do Kepe, zato so tudi sklenili, da zbirka ostane v kraju, od koder so tudi ostanke; da je med drugim v muzeju, na vpogled in v poduk vsem, kajti, kot pravi nekdo: »Prav nedopustno je, da so takšne izvirnosti in enkratne dragocenosti v rokah in pred očmi le zasebnega zbiratelja.«

V STALNEM STIKU Z NARAVO

Jože Bedič, po materi Madžar in kot sam pravi, nemirnega duha, si je vedno iskal notranje zadovoljstvo in sprostitve le v naravi in nikoli ni hlepel po materialnih dobrinah. Le stalno živa in spreminjajoča naroda mu lahko nudi vse tisto, po čemer hlepi in stremi, le v živi naravi s stoterimi spreminjajočimi obrazy si išče oddih in razvedril. Tako tesno povezan z njo ni mogel pač drugače, da jo je odkrival z več strani in vse svoje konjičke povezal z njo. Že kot mladenič je imel imeniten herbarij, se navduševal nad minerali in potem zbral par tisoč kaktej. Prav o kaktajah še danes predava po vsej Sloveniji.

Pred nekako šestimi leti ga je zamikalo pravo raziskovalno delo — poslej ni več tako intenzivno opazoval alpske flore, čeprav je zanj še vedno dovteten, saj pravi, da jo zdaj spet hoče kar najbolj natančno proučevati. Morda tudi zato, ker jo premalo poznamo, ker razen njega nihče ne ve, da je neke v Jeseniških Rovitih poljana panonskega svišca, ki raste le na tej poljani in nikjer drugje v okolici. Pred šestimi leti torej se je zares ogrel za paleontologijo, za geološko raziskavo predvsem Karavank. Jože Bedič je v Savskih jamah našel že nekdanje odkritje, a potlej pozabljeno najdišče, izkopal v Lepenah nad Pristavo v Javorniških Rovitih edinstvene okamnine, ki so jih potem natančno opisali v znanstveni literaturi.

REDKI MORSKI JEŽKI

Nad Pristavo je Jože Bedič po dolgoletnem trudu in izkopavanju našel morske ježke, ki spadajo med izredno redke okamnine iz zgornjega karbona; našel je več kot dvajset

dolgi in sedem velikih, najdba 830 milijonov let.

V svoji zbirki hrani veliko školjk, trilobitov, mahovnjakov, ki sodijo med najstarejše živalske skupine, saj so živeli že v kambriju. Izredno privlačna je ta zbirka mahovnjakov številnih vrst, oblik, ki so živeli v skupinah kot mikroskopsko majhni. Ne le redka in dragocena, ampak izredno številna je njegova zbirka predvsem rastlinskih ostankov, ki so še posebnega pomena, saj rastlina okameni le v idealnih pogojih, živalski ostanki pa so zaradi trdnjše zgradbe pogostejši. Ostanke rastlin je imenitno prepiral, tako da si obiskovalec ob njegovi tehtni in strokovni razlagi kar predstavlja ogromni gozd pečatnikovcev, luskovcev, velikih in ogromnih praproti, preslic. Z najdiščem karbonskih rastlin, ki so edinstvene v Jugoslaviji, je svojo zbirko še bolj obogatil.

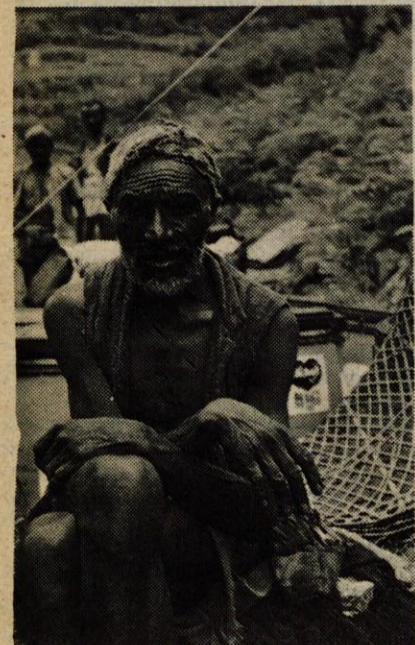
Čudoviti minerali, ki sicer po svetu postajajo moda snobistično mislečih zbirateljev, resnično pritegnejo pogled: od manganove rude, naravnega arzenika, siderita in drugih kristalov, ki jih je zbral leta in leta, ki jih je prinašal iz Italije in z vsega sveta in prav vsak je obenem tudi spomin na kraj, na ljudi, na dogodek. Kot recimo antimonit, ki so mu ga neke pri Trojanah ljubeznivo kar iz stene izkopali. Za Trepčo pravi, da je najbolj bogato svetovno nahajališče in najdišče kristalov, in obenem ponuja na ogled kamenel mah ali izredno nenavadne oblike kamene strele.

TRUD IN VESELJE

Jože Bedič je vsak prosti trenutek v hribih, iskajoč fosile, kar zahteva mnogo napora in truda. Pravi, da brez predhodnega znanja in poznavanja seveda ne gre, da pa mu je pri odkritjih nekako pomagal poseben čut, podkrepjen z željo po iskanju novega. Še in še zemlje je moral prekopati, prositi za dovoljenje lastnike, a vedno je potem pustil zemljišče takšno, kakršno je bilo pred njegovim prihodom. In ko je prišel do najdb, ga je potem čakalo delo določitve, razvrstitve posameznih primerov. Še danes pa hrani precej fosilov, ki so bodisi znanilni le za področje Karavank in jih ni v strokovni literaturi bodisi takšnih, ki še niso povsem raziskani in ocenjeni.

Ko se je prostor začel polniti z okamninami, ki predstavljajo le del zbirke, kajti precej jo je že v Tehničnem muzeju, je bilo šele očitno, kakšno neprecenljivo vrednost hrani Jože Bedič. Pa ne toliko zaradi toliko primerkov, temveč zaradi vrednosti in enkratnosti.

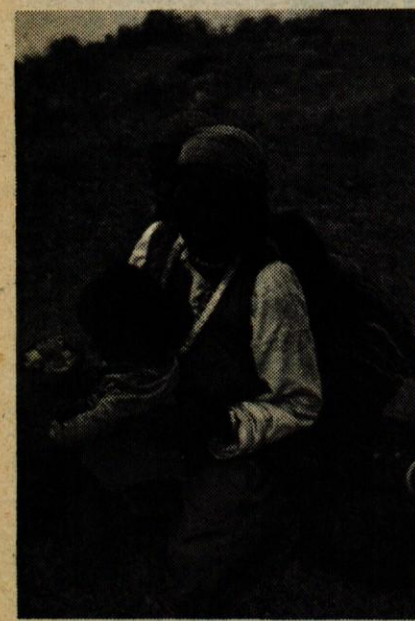
Ko bo v muzeju pomagal opremiti zbirko, pravi, da začne z intenzivnim proučevanjem naše alpske flore. Če je zbral več tisoč kaktej, če strokovnjaki ne skoparijo z najodličnejšimi pohvalami in ocenami ob paleontološki zbirki, je kot na dlani, da bo Jože Bedič kot najzvestejši ljubitelj narave tudi tokrat na področju Karavank, v gorskem svetu spet zaoral ledino. Začel delo in ga znanstveno obdelal in dokončal, spet postal amaterski zbiratelj nad zbiratelji. Njegova vestnost in doslednost, temeljitost, njegova neizmerna ljubezen do življenja v naravi obeta torej novo dragoceno zbirko. D. Sedej

Nosac

Kar dva dni morava čakati, da se končno iz daljave prikažejo obrisi gora, ki dajejo slutiti, da je pred nama Himalaja. Zaradi pretovarjanja in okvar na kamionih imamo zamudo. Verjetno naju prijatelji v Birathnagarju že nestrno pričakujejo.

Končno sva na meji. Šoferja se upirata peljati preko meje. Bojita se, da jima bodo Nepalci pobrali ure. S carino se ukvarja samo Aleš, jaz pa hodim z njim le toliko, da ob ugodni priliki na nepalski strani izginem. Sem namreč brez nepalske vize in ne želim čakati, da mi jo Aleš prinese iz Kathmanduja. Po dobrih dveh urah se kamiona že pomikata preko meje proti Dharanu pod obrobni grčevjem, kjer naju čakajo prijatelji z nosači. Veselo snidenje nam greni le žalostna novica, da preko meje nisva prišla samo brez moje vize, ampak tudi brez Aleševih ure, ki je verjetno

Botijevka z otrokom in čangom

Torek, 6. januarja 1976

radio

6 torek

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska stopnja za srednjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, 11.03 Promenadni koncert, 12.10 Popevke brez besed, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Iz dela glasbene mladine Slovenije, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Svet tehnike, 17.20 Obiski naših solistov, 18.05 V terek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra – M. Brett: Uporna stoletnica, 21.34 Zvočne kaskade, 22.20 Iz albuma sodobnih koncertov za oboe, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program
9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambli JRT, 13.33 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Borci nam pripovedujejo, 14.20 Zabaval vas bo Nino Robić, 14.33 Znanja imenja, znane melodije, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples, 16.40 3000 sekund radia študent, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevko Berto Ambrož, 18.00 Parada orkesterov, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program
19.05 Mejniki v zgodovini, 19.15 Predstavljamo vam novo opero – A. Ginastera: Bomarzo, 20.35 Praška pomlad 1975, 22.20 V ljudskem duhu, 22.45 Glasba za komorni orkester, 23.55 Iz slovenske poezije

7 sredo

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 9.25 Zapojmo pesem, 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, 11.03 Urednikov dnevnik, 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Naš podlistek, 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana, 18.05 Po poteh odločanja, 18.35 Instrumenti v ritmu, 19.40 Minute z ansambлом Atija Sossa, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 21.30 S festiva jazz, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program
9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.33 V ritmu Latinske Amerike, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.33 Rock jazz, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu bossa nove, 18.00 Progressivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program
19.05 Iz zakladnice stare zborovske glasbe, 19.30 Znanost in družba, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Plesni ritmi na koncertnem odru, 21.00 Sodobni literarni portret, 21.15 Od lomki iz opere Če bi bil kralj Adolpha Adama, 22.15 Razgledi po sodobni glasbi, 23.15 Iz klavirskih albumov Aleksandra Skriabinina, 23.55 Iz slovenske poezije

8 četrtek

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.35 Slovenska zborovska glasba pretekle in polpretekle dobe, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 12.10 Predstavljamo vam, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S Pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Iz glasbenih šol, 14.40 Med šolo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Jezikovni pogovori, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Naš gost, 18.20 Iz kasetine produkcije RTV Ljubljana, 18.35 Vedre melodije, 19.40 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtno večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Slovenska poezija v pesmih za glas in spremljavo, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program
9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.33 Zvoki orkestra Howard Hawks, 14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma, 14.20 Mehurčki, 14.33 Mozaik glasov in instru-

mentov, 15.40 Radi jih poslušate, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete, 16.40 Top albumov, 17.40 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 S pevci jazz, 18.40 Non-stop ples

Tretji program
19.05 Vprašanja telesne kulture, 19.10 Večerni koncertino, 19.50 Pot izobraževanja, 20.05 Sodobni zborovski zvok, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Z glasbenega festivala Praška pomlad 1975, 22.00 Dve vokalni simfoniji, 22.45 Bernd Alois Zimmermann: Koncert za violončelo in orkester v obliki »pas de trois«, 23.10 Orkesterske idile, 23.55 Iz slovenske poezije,

9 petek

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.05 Po poteh odločanja, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem, 11.03 Po Talijinih poteh, 12.10 Revija orkesterov in solistov, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Šopek novih domačih melodij, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Iz koncertov in simfonij, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z 414ansambлом Borisa Franka, Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.33 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.20 Glasbena medigra, 14.33 Za mladi svet, 15.40 Izložba popevk, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkesteri, 16.40 Glasbeni casino, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Stereo-jazz, 18.40 Partiture lahke glasbe,

Tretji program
19.05 Radijska igra – J. Saunders: Utrinki z majskega vrta, 20.00 Chopin in njegove klavirske skladbe, 20.15 Z jugoslovanskih odrov, 22.00 V nočnih urah, 23.30 Iz jugoslovanske operne literature, 23.55 Iz slovenske poezije

televizija

6 torek

10.00 TV v son (Bg), 15.45 Smučarski skoki – posnetek iz Bischofshofna, B, 17.15 Kaj je to – oddaja iz serije Vrtec na obisku, 17.35 Mihec iz Lönneberga – nadaljevanka, B, 18.00 Obzornik 18.15 Ne prezrite: 30 let spomeniškega varstva, 18.45 Poročilo s seje CK ZKS, 19.15 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mi med seboj, 21.05 G. Flaubert: Vzgoja srca – nadaljevanka, B, 22.05 TV dnevnik

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje
17.15 TV dnevnik, 17.35 TV koledar, 17.45 Potovanje – kratak film, 18.15 Od Sutjeske do Gatskega polja, 18.35 Izobrazovalna oddaja, 18.45 Novi zvoki, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Meridijan – TV drama, 21.30 24 ur, 21.50 Zabava vas ansambel Chicago, 22.20 Obzorje

Oddajnik Sljeme
15.30 Smučarski skoki v Bischofshofnu, 16.45 Na ptičjem sejmu – film, 17.15 do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Feljton TV Titograd, 20.50 Bronteovi iz Hawortha – TV nadaljevanka, 21.45 TV dnevnik, 22.05 Sarajevski glasbeni večeri

7 sredo

10.00 TV v šoli (Bg), 16.45 Madžarski TVD (NS), 17.15 I. Zornan: Storžkovo popoldne, B, 17.30 Mojstri stare japonske obrti, B, 17.55 Obzornik, 18.10 Na sedmi stezi, 18.45 Amerterji – oddaja zabavne glasbe (Bg), 19.15 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Film tedna: Poštna nakaznica, 21.25 Miniature – W. A. Mozart: Divertimento v d-duru, 21.45 TV dnevnik

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje
17.15 TV dnevnik, 17.35 TV koledar, 17.45 Daljnogled, 18.15 Znanost, 18.45 Amerterji, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Izbor v sredo: Nevidni človek, 21.30 Zapiski iz NOB, 22.00 TV dnevnik, 22.15 Dokumentarna oddaja

Oddajnik Sljeme
do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Prosta sredo

8 četrtek

10.00 TV v šoli (Bg), 16.45 Madžarski TVD (NS), 17.25 Čarobna žoga, B, 17.40 Če bi se

odprlo – serija Tako so živeli, B, 18.10 Obzornik, 18.30 Pohod čez ledeno pustinjo – film, B, 19.15 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.00 O. David: Pesem – nadaljevanka TV Beograd, 21.00 Četrtni razgledi: Jerzavi lete na jug, B, 21.30 Po belih in črnih tipkah, 22.00 TV dnevnik

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje
17.15 TV dnevnik, 17.35 TV koledar, 17.45 Jole, Jole – oddaja TV Titograd, 18.15 Zasladovanje Odisjeja – dok. film, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pustolovščine velikega sveta – TV nadaljevanka 20.55 24 ur, 21.15 Nesrečni Avstranci – dok. film, 22.05 Poezija

Oddajnik Sljeme
do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Kontinent Paradoxa, 20.50 Svojega telesa gospodar – film, 22.20 TV dnevnik

9 petek

10.00 TV v šoli (Bg), 16.45 Pred zimskimi olimpijskimi igrami – ponovitev 1. oddaje, 17.15 Križem krašem, 17.25 Morda vas zanima: Bojan Križar, 18.00 Obzornik, 18.15 Naši zbori: Luka Koper, B, 18.45 Svet, ki nas obdaja: Sile v materiji, B, 19.00 Bazen med skalami, B, 19.15 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Tedenski notranjopolitični komentar, 20.05 Teversenove pravljice – oddaja TV Sarajevo, 20.35 CIA – I. del, B, 21.15 TV dnevnik, 21.35 Šerif v New Yorku – serijski film, B

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje
17.15 TV dnevnik, 17.35 TV koledar, 17.45 Tehtnica, 18.15 Idejno politično izobraževanje, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pogovor o filmu, 21.00 Tedenski pregled, 21.15 Za klavir in štiri roke

Oddajnik Sljeme
do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Sedem pasti – kviz, 21.20 Šerif v New Yorku – serijski film, 22.30 TV dnevnik, 22.50 30 let slovenske kulture

ta teden na TV

TOREK
Gustave Flaubert: VZGOJA SRCA, francoska barvna nadaljevanka v petih delih:

Po Balzacu je farncoski roman vse bolj težil k realizmu, celo če je bil avtorjev temperament še romantičen. To velja predvsem za Gustava Flauberta (1821–1880), ki je bil strastne narave in čigar domišljija je bila nagnjena k slikovitosti in sijaju. Od romantike je ohranil le smisel za zgodovinski ali legendarni dekor in se podredil stvarnosti, ki jo je opazoval in rekonstruiral z najnatančnejšo verodostojnostjo. Glavna oseba romana in nadaljevanke Vzgoja srca je mladi Frederic Moreau, zgodba pa se odvija v času okrog revolucionarnega leta 1848 in govori o življenju mladega Moreauja in o njegovih ljubezenskih pustolovščinah. Tako se v prvem delu Moreau vrača iz Pariza domov. Na poti spozna trgovca z umetniškimi predmeti in njegovo ženo; seveda se vanjo zaljubi. Pozneje se v Parizu ponovno srečata. Ko Frederic podeduje po bogatem stricu, mu je odprta pot v visoko družbo.

SREDA
POŠTNA NAKAZNICA – senegalski film, 1968; režiser Ousmane Sembene; Musliman Ibrahima živi s svojima dvema ženama v revnem predmestju Dakare. Od svojega nečaka Abdona, ki dela v Parizu, sprejme denarno nakaznico za 250 frankov. V pismu je obrazloženo, naj 200 frankov prihrani za njegovo vrnitev, 30 frankov pa naj obdrži zase. Novica o pismu in denarnem nakazilu se kaj kmalu razširi. Ljudje ga oblegajo s prošnjami za posojilo, prijatelji, na katere je že pozabil, se spet pojavijo. Toda stvar se zaplete, ko odkrije, da nakaznice ne more vnovčiti, če nima osebne izkaznice. Da bi jo dobil, mora najprej poskrbeti za rojstni list ... Gre za družbeno angažiran film, saj režiser sam meni, da je film sredstvo politične akcije. Po obliki film prehaja iz socialne satire v politično alegorijo, ko družba posamezniku zanika identiteto, mu hoče dokazati, da ne obstaja.

ČETRTEK
TAKO SO ŽIVELI je nanizanka desetih oddaj, posnetih po delih domačih avtorjev. Vsaka oddaja obravnava življenje otroka v določenem socialnem okolju. V ta okvir so uvrščene Antona Ingolčica Če bi se odprlo, Franceta Bevka Pestrna in Mire Miheličeve

Pridi, moj mili Ariel. Mladim gledalcem skušamo tako približati dela znanih domačih pisateljev za mladino. Skozi zgodbe naj bi spoznali vsaj nekaj utrinkov iz življenja kmečkih in delavskih otrok med obema vojnama, saj so prav socialne razlike, ki bi jih moralo biti vedno manj, še zmeraj pereč problem v naši družbi.

PETERK
CIA – V treh januarskih terminih bomo objavili z ustreznim uvodnim komentarjem serijo britanske televizije o delovanju ameriške obveščevalne agencije CIA. V izredno plastično prikazu vseh zlorab in umazanih poslov te organizacije, ki je naposled tudi v samih Združenih državah Amerike deležna ostrih kritik in vedno novih razkritij o protizakonitih dejavnostih, nastopajo nekdanji agenti organizacije. Osvetlujejo vse zakulisne spletke, ki jih je CIA opravila od ustanovitve do Čila in Indokitajske in svoja pričevanja podpreljujejo tudi z dokaznim gradivom. Oddaja je posneta v barvah in je vsekakor dragocen dokument.

Psihiatrična bolnica
Begunje na Gorenjskem
objavlja prosto delovno mesto
elektrikarja-varnostnega referenta

Pogoj: delovodska šola elektro stroke s prakso in opravljen strokovni izpit iz varstva pri delu po 18. členu pravilnika (Ur. l. SRS 15/75). Če kandidat tega izpita nima, ga mora opraviti najkasneje v 3 mesecih po nastopu dela. Poskusno delo 3 mesece. Pismene prijave z dokazili sprejema tajništvo bolnice do vključno 15. januarja 1976.

TPP Zarja Jesenice
TOZD Industrija-obrt
Odbor za medsebojna razmerja
objavlja prosto delovno mesto
tajnice TOZD

Pogoji:
– enoletna administrativna šola
– triletna praksa na ustreznem delovnem mestu.
Osební dohodek je reguliran po samoupravnem sporazumu. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati v 15 dneh pošljejo na TPP Zarja Jesenice, Titova 1. Stanovanja ni na voljo.

gledališče

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ
TOREK, 6. januarja, ob 19.30 za red PREMIERSKI – S. Mrožek: EMIGRANTA; SREDA, 7. januarja, ob 19.30 za red SREDA – S. Mrožek: Emigranta; ČETRTEK, 8. januarja, ob 19.30 za red ČETRTEK – S. Mrožek: EMIGRANTA. Goštuje SNG Drama iz Ljubljane.

kino

Kranj CENTER
6. januarja angl. barv. komed. KAJ POLE-ZUJEŠ, RECI KAJ ob 16., 18. in 20. uri
7. januarja angl. barv. komed. KAJ POLE-ZUJEŠ, RECI KAJ ob 16. in 18. uri, japon. barv. fant. PROPAD JAPONSKO ob 20. uri
8. januarja japon. barv. fant. PROPAD JAPONSKO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
6. januarja nem. barv. pust. KIT IN KOMPANIJA ob 16., 18. in 20. uri
7. januarja amer. barv. vestern MOŽ, KI GA NE UBIJEŠ LAHKO ob 16., 18. in 20. uri

Tržič
6. januarja amer. vojni NAJDALJŠI DAN ob 17. in 20. uri
7. januarja amer. vojni NAJDALJŠI DAN ob 17. in 20. uri
8. januarja amer. barv. vestern MOŽ, KI GA NE UBIJEŠ LAHKO ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
6. januarja amer. barv. vestern CAHILL, ŠERIF ZDA ob 18. uri
7. januarja amer. barv. vestern CAHILL, ŠERIF ZDA ob 18. in 20. uri
8. januarja amer. vojni NAJDALJŠI DAN ob 17. in 20. uri

Radovljica
6. januarja jug. barv. DEČEK IN VIOLINA ob 20. uri
7. januarja jug. barv. MUKE PO MATEJU ob 20. uri
8. januarja amer. barv. TA ČUDOVITA BITJA ob 20. uri

Bled
6. januarja amer. barv. krim. MORILCI IN PRICE ob 20. uri
7. januarja amer. barv. krim. MORILCI IN PRICE ob 20. uri
8. januarja jug. barv. MUKE PO MATEJU ob 20. uri

Kaj poležuješ, reci kaj
Angleška komedija

Omenjena komedija je povsem amerikaniziran, plitke proizvod, sestavljen z dvoumnimi dražljaji, besednimi in situacijskimi, film tedaj, ki lahko zadovoljuje le podpoprečne okuse, kar pa spet samo potrjuje dejstvo, da je film medij, sposoben ustvariti umetnino, pa tudi serijske izdelke za široko potrošnjo. V olajšavo pri gospodinjstvih oziroma miselnih ali čustvenih opravilih. Režiser: Bob Kellet.
Če je v filmu vendarle kaj zanimivo, je morda že znana ugotovitev, da si otočani, kakor tudi še nekateri drugi narodi, radi privoščijo svoje politike na najvišjih položajih. Gotovo je, da se pokazanim zapletom, hipokreziji posameznikov, smejemo predvsem zaradi tega, kar film smeši politike. Ljudi tedaj, ki so običajno idealizirani in tako ali drugače skriti pred radovednostjo »ljudstva«. Kaj poležuješ, reci kaj pa seveda spet ni film, ki bi znal norčavosti na račun ministrov pokazati tudi jedko, širše družbeno kritično, nasprotno, zadovolji se z zgolj opisnimi, zunanji namigovanji posameznikovih, se pravi osebnih nagnjenj: spolnost, korupcija itd. Skupina beatnikov hoče dva izmed ljudi diskreditirati na že znani in v praksi preizkušeni način – zva-bit ju v delikatne situacije, vse to fotografirati ter poslati časnikom s čim večjo naklado.
Film si je omenjene obrobne, a za tvorst-ne filme vendarle efektivne scene izbral za srž dveurne pripovedi. Slabosti posameznih članov neke vlade sicer lahko mnogo povedo o strukturi družbenega reda, a še to, se zdi, se je filmarjem nehote posrečilo nakazati. J. Postrak

Črtomir Zorec:
Beneška Slovenija,
naša Deveta dežela ...
(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(1. zapis)
Kot se verni ljudje odpravljajo na božjo pot, duhovno zbrani, trezni, resni, nedeljsko oblečeni – tako se tudi jaz odpravljam v Beneško Slovenijo, z resnobno zaskrbljenostjo, z ukaželjno praznično radovednostjo, saj potujem, in z menoj tudi bralci tega zapisa, v daljino, nam skoro tujo slovensko deželico, ki je že čez sto let odrezana od matične domovine. Tuja, daljna, lepa – resnična naša Deveta dežela ...

UPANJE IN OBUP

Za čustveno vpeljavo v venec teh zapisov bom najprej povedal bridko epizodo iz novejših zgodovine Beneških Slovencev.
Leta 1866 so se naši beneški rojaki plebiscitarno odločili za Italijo, le en sam človek je glasoval za pripadnost k Avstriji. Bilo pa je takrat vsem očitno, da je mlada garibaldinska Italija bolj napredna kot okorela stara Avstrija. Seveda so Lahi pozneje pokazali zobe. Toda prvo navdušenje beneških Slovencev v onih časih skoro da ni poznalo meja. Čez hribe in doline onstran Soče je donela pesem:
*Predraga Ital'ja,
preljubi moj dom!
Do zadnje moje ure,*

*jest ljubu te bom!
Si v kjetnah živila,
objokana vsa,
'na dekla špotljiva
do zdaj si bila.
Raztargi te kjetne,
obriši sužó,
gor vzdigni bandiero,
v treh farbah lepó!*

A že leta 1871 je prišla streznitev. Tedaj je Peter Podreka, beneškoslovenski pesnik vzdihoval v pretresljivi žalostinki, ki ji je dal naslov »Slovenija in njena hčerka na Beneškem«:

Mati:
*Kaj jočeš se ti krasotica?
Kaj v klavernih mislih živiš?
Si tudi ti moja hčerica,
mi vedno pri srcu stojiš.*

*Glej, tvoje sestrice na Dravi,
na Soči, na Savi si že
pripravljajo lovor, da v slavi
veselo-vse ovenčajo me.*

Hčerka:
*Ah, mamica draga in mila!
Okove in žulje poglej,
ki nosim in bom jih nosila
jaz, v svojem domovju vselej.*

*Jaz nisem v uradu, ne v šoli,
čeprav tu od vekov živim.
Kot tukja beračim okoli,
le v cerkvi zavetje dobim.*

*Ne poznam veselja, radosti,
le solza za solzo rosi
po bledem obličju, do kosti
me laška pijavka mori.*

*Ko dajo laverska vezila
ti hčerke v preslavni spomin,
jaz bom milostinke glasila
pod lipo, potem pa – pogin!*

*In, mamka, na mojo gomilo,
te prosim, položi na njo
cipresovo tožno vezilo
in kani z očesa solzo.*

Mati:
*Ne misli tak' hčerka slovenska,
ne obupaj na lastni prihod.
Naj pride še sila peklenska,
ne uniči slovenski zarod!*

Taistemu pesniku, Petru Podreki, beneškemu Valentinu Vodniku, je pripisana tudi kratka a zelo popularna, še danes živa in peta štiri-vrstičnica:

*Jaz nisem Taljanka
pa tudi ne bom!
Sem zvesta Slavjanka
in ljubim svoj dom.*

Take strune so pesniku, ki je sam doživel usodni plebiscit, zazvenele pač zato, ker je videl, kako Italija vedno bolj vsiljuje italijanstvo Beneški Sloveniji, ne meneč se za lepe obljube iz dni pred ljudskim glasovanjem.

Očitno je, izpričano že večkrat v zgodovini, da sta naši najhujši dve

narodni napaki: nesloga in lahkovernost. Še vselej so nas severni in zahodni sosedje izigrali ...

BOJ ZA SVOBODO
Ko pa se je na vsem slovenskem ozemlju, ne glede na stare državne meje, razplamtel osvobodilni boj, je tudi Beneška Slovenija dvignila glavo: prvih petdeset njihovih mož se je dne 9. in 10. septembra 1943 odločilo za partizanski boj. Poraz fašistične Italije je le pospešil ustanavljanje beneških enot, ki so narasle v cele bataljone in družno s XXX. divizijo pripravljale dokončno osvoboditev. – Konec vojne pa je prinesel krivično zahtevo po umiku partizanskih čet na levi breg Soče. In mirovna pogodba v Parizu je odločila, da meje Beneške Slovenije ostanejo tam, kjer so bile pred prvo svetovno vojno. Beneška Slovenija je ostala pod Italijo, ostala je večjemu delu Slovencev v matični deželi (izvzajemno izobražen-ce in neposredne mejaše) – tuja. Tako daljna, neznana, izgubljena, da se je celo veliki pesnik Oton Župančič začudil in napisal »Pesem od zapada«:

*V jutranjo zarjo šla je moja pot,
ko sem zaslilal pesem od nekok
s strani zapadne, da sem se začudil:
»Mar še tam za mejo naš poje rod?«
Sedaj, ko mi večerna zarja ugaša,
s strani zapadne spet se mi oglašá
otožno strastno: zemlja in morje
poje
slovensko pesem: »Tod gre meja
naša!*

Pesem je Oton Župančič napisal 5. aprila 1946 in jo posvetil beneško-

slovenskemu očaku Ivanu Trinku, s pesniškim imenom – Zamejskemu.

Danes spet tli upanje za rojake onstran meje, živeče v avtonomni pokrajini Furlaniji-Juljski krajini. S podpisom pogodbe z Italijo se Beneškim Slovincem nismo odrekli – izrecno smo si zagotovili vse pravice zanje.

DEVETA DEŽELA
S eveda nameravam o vseh stvarih, pa najsi bode zgodovinske, geografske, etnografske, jezikovne, kulturne, politične, socialne ali zgolj turistične – bolj natanko, sistematično pisati v nadaljnjih zapisih, ki bodo objavljeni skozi vse leto v torkovih številkah Glasa. Tudi s slikami in zemljevidi bodo zapisi opremljeni.

Zato danes le še to povem, da je Beneška Slovenija, dežela za gorami, zaradi svojega starinskega jezika, starosvetnih šeg in običajev res nekam tuja – vendar nam zato ne sme biti nič manj ljuba, morda še bolj, saj je ta »hčerka matere Slovenije« že toliko let izgubljena desetnica, pozabljena pepelka našega narodnega občestva.

Tamkaj se zdi, prišlecju iz osrčja Slovenije, kot da je čas obstal. Saj pojo pesmi, kakršnih ne poznamo več pri nas. Stare so že več stoletij ali še več. Pojo tudi pesem o Lepi Vidi – a tako, da jo komaj razumemo. Saj je tudi jezik sam starosveten, poln primesi iz istrske hrvaščine pa seveda še več iz furlanščine in laščine. Za pokušino kratak odstavek v beneški slovenščini, ki jo govore ob Nadiži:

Trgovine, ulice, asfalt...

Krajevna skupnost Zlato polje zavzema severozahodni del Kranja. Stanovanjsko naselje je tako rekoč sredi polja takoj po vojni začela graditi tovarna Iskra. Takrat so zrasli prvi stanovanjski bloki ob Kidričevi cesti, v dvajsetih letih pa se je naselje še združilo s starim delom mesta. V zadnjih letih se ne širi več. Tudi v prihodnjem srednjeročnem obdobju na tem področju niso predvidene nove gradnje, razen centra srednjih strokovnih šol.

Na Zlatem polju živi približno 3500 prebivalcev. Večina so zaposleni zunaj krajevne skupnosti, saj je na njenem območju le Elektrotehnično podjetje, nekaj obrtnikov pa Posebna osnovna šola, osnovna šola dr. Franceta Prešerna, dva vrtca: Tugo Vidmar in Ivo Slavec-Jokl ter regionalni ustanovi Zdravstveni dom Kranj in Bolnišnica za ginekologijo in porodstvo. Največ prebivalcev je zaposlenih v Iskri, sledita pa Sava in Tekstilindus.

Delo na delegatskem načelu

Krajevna skupnost Zlato polje se je zelo dobro organizirala po delegatskem načelu. Največji organ je zbor delegatov ali delegatska skupščina, ki ima 49 članov. Delegati so volili občani po stanovanjskih soseskah. Vsaka soseska je izvolila 8 delegatov in ker je krajevna skupnost razdeljena na tri soseske, imajo občani v zboru 24 delegatov. Iz temeljnih organizacij je v zboru 12 delegatov. In sicer so delegati izvolili v tistih temeljnih organizacijah združenega dela, v katerih so zaposleni občani iz KS Zlato polje. Enega delegata so izvolili skupaj obrtniki in kmetje, tri delegate šole in vrtci in devet delegatov družbenopolitične organizacije in društva z območja KS.

Zbor delegatov je izmed sebe izvolil svet krajevne skupnosti, ki je izvršilni organ. Pri zboru delegatov pa deluje tudi več odborov: za splošni ljudski odpor, za družbeno samozaščito, civilno zaščito, poravnalni svet in svet potrošnikov. Pravi kar pa ustanavljajo svet stanovalcev.

Slaba preskrba z živili

Pred kratkim se je zbor delegatov sestal na drugi seji. Med problemi, ki so jih obravnavali, so veliko pozornosti posvetili preskrbi z živili. Trgovina je bila na Zlatem polju zgrajena leta 1954 za potrebe okoli 1000 prebivalcev. V dvajsetih letih se je število prebivalcev potrojilo, trgovski lokali pa so ostali enaki. Ne ustrezajo več sodobnim zahtevam prodaje, niti po založenosti niti prostorsko niti ne po izbiri živil. Pravzaprav je v trgovsko-stanovanjskem bloku na kupu več prodajal. V prvi prodajajo kruh in mleko, vendar pri dveh različnih pultih in z različnim delovnim časom. V drugi prodajalni je klasična trgovina – konzum, kjer je možno kupiti vse od živil – razen kruha, do čistil, šivank in brisač. Potem je mesnica in v zadnji prodajalni je moč kupiti zelenjavo. Zaradi tesnih prostorov je organizacija ponudbe slaba, povsod so vedno vrste. Skratka, v vsaki prodajalni se dobi nekaj, nekatere artikule v vseh, nikjer pa vseh živil, tako da so potrošniki primorani odhajati po nakupe tudi v druge trgovine.

Predstavniki krajevne skupnosti so se v zvezi s problemom preskrbe z živili že pogovarjali s KŽK in Živili. Na zboru delegatov so sklenili, da je treba napeti vse sile in s problemom seznaniti vse pristojne organe, hkrati pa zahtevati, da je treba

prodajalne čimprej obnoviti. Menili so, da je čas, da se denar, ustanovljen s prometom v trgovinah, začne vračati. Trgovski podjetji KŽK in Živila pa naj se dogovorita o boljši organizaciji celotne preskrbe. Delegati so tudi zahtevali, da se obnova trgovin vključi v program naložb za obdobje do leta 1980.

Letošnje leto asfalt?

Pod gorenjsko magistralo, kjer so bile včasih barake za Projektove delavce, in naprej proti Struževem, je soseska Zlato polje. Naselje je komunalno zelo slabo urejeno, najslabše pa je s cestami. Ob nalivih se spremene v hudournike, ki odnesejo še tisto malo peska, ki ga cestnim delavcem uspe nanesti nanje. Krajevna skupnost Zlato polje in občinska skupščina se s tem problemom ukvarjata že nekaj let, vendar je za uresničitev programa vedno zmanjkalo denarja. Letos so se stvari obrnile nekoliko na bolje. Občinska skupščina je za asfalt v tem koncu že namenila 75.000 dinarjev, levji delež bo prispevalo Splošno gradbeno podjetje Projekt, ki ima v tem koncu samski dom in več stanovanjskih blokov za svoje delavce, četrtino od celotne naložbe pa bodo zbrali stanovalci v tem naselju. Pomagali bodo tudi s prostovoljnimi delom. Celotna naložba pa bo velja-

la okrog 500.000 dinarjev. Pri krajevni skupnosti upajo, da bodo asfaltno prevleko položili že spomladi.

Le malo na boljšem so stanovalci ob Kidričevi cesti. Pred približno 15 leti so pred bloki na slabo pripravljeno podlago položili bitumenske prevleke, ki prav zato niso dolgo zdržale. Že kmalu so se pojavile razpoke, luknje in sedaj že prave jame, ki se ob deževju spremene v blatna jezera. Tudi ureditev ceste med bloki in pred njimi na Kidričevi cesti so delegati uvrstili v srednjeročni program naložb v krajevni skupnosti.

To so bili glavni problemi, ki so jih obravnavali na zboru. Poleg tega so opozorili tudi na zastarelo komunalno opremljenost, predvsem na neustrezno kanalizacijo, ki zaradi razvoja naselja in modernizacije gospodinjstev postaja ozko grlo. Kanalizacijo naj bi obnavljali hkrati z obnavljanjem asfaltno prevleke na ulicah. V naslednjem petletnem obdobju naj bi povečali tudi število luči pri javni razsvetljavi cest in ulic, ki so sedaj zelo slabo osvetljene. Uredili naj bi avtobusna postajališča. Ko se bo za potrebe novega srednjeročnega centra gradila tovarna, naj bi zgradili toliko večjo, da bi lahko na vsem Zlatem polju napeljali centralno ogrevanje.

L. Bogataj

Trgovina na Zlatem polju ne ustreza več potrebam potrošnikov. – Foto: F. Perdan

Gradnja nove ceste v Lom pod Storžičem

Veliki načrt majhne krajevske skupnosti

Ko so pred mesecem pripravljali traso za novo cesto na najzahtevnejšem odseku nad Slapom pri Tržiču, je okrog 7 ton razstreliva sprožilo v dolino 12.000 kubičnih metrov materiala – Vzajemna pomoč Tržičanov

Krajevna skupnost Lom pod Storžičem, majhna po površini, še posebej pa po številu prebivalcev, se je l. 1972 lotila velikega dela. Do naselja, ki ni tako oddaljeno od občinskega središča Tržič, vendar ga z njim povezuje izredno slaba cesta in prav zaradi nje v Lom še ni pripeljal delavski ali šolski avtobus, se je skupnost odločila zgraditi novo cesto. Krajski so odgovorno in zavestno vzeli skupno nalogo. Temeljito so pripravili referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka za cesto. Z visokim odstotkom udeležbe na glasovanju in večino pozitivnih glasov so ga izglasovali. Izračunali so, da bodo v štirih letih, od junija 1972 do junija prihodnjega leta, zbrali okrog 45 milijonov starih dinarjev. To je za sorazmerno majhno krajevno skupnost veliko. Za tako veliko delo, ki so si ga naložili, pa premalo.

Tržiška občinska skupščina jim je prva pomagala. Vedela je, da Lomljani sami dela ne bodo zmogli kljub volji in pripravljenosti za prostovoljno delo. Reklo, da je v slogi moč, je bilo že čez dve leti prvič uresničeno. Prvi odsek nove lomske ceste od Čarmana do prvih hiš krajevske skupnosti je bil slovesno odprt. Eden najlepših dni za Lom je bil to!

Povezava z dolino pa kljub temu še ni bila urejena. Krajski, še posebej pa člani gradbenega odbora s predsednikom Tonetom Kraljem in prizadevnim tajnikom Jožetom Pernetom na čelu so strahoma ogledovali skoraj 200 metrov dolgo čer, največjo oviro na trasi nove ceste od Slapu do Čarmana. Skalnati rob je bilo treba naenkrat odstraniti. Takšno delo terja velike denarje, razen tega pa še kup drugih priprav. Zaradi miniranja je treba okolico zavarovati in usposobiti zasilen dohod do vasi, ker so minerji izračunali, da bo razstreljeni material popolnoma zasul sedanjo cesto v Lom. Graditelji so ostali skorajda nemočni. Denarja ni bilo dovolj. Delegati tržiške občinske skupščine so Lomljanom za gradnjo nove ceste odobrili trajnejšo pomoč do leta

1977. Družbenopolitične organizacije, posebno sindikat, in občinska skupščina pa so razen tega sprožile v tržiški občini akcijo vzajemne pomoči za Lom. Dogovorjeno je bilo, da vsaka tržiška organizacija združenega dela prispeva za lomsko cesto dohodek v višini enodnevnega zaslужka zaposlenih!

»Pomoči občinske skupščine in razumevanju organizacij združenega dela, posebno tistih, ki so prve nakazale dohodek v višini enodnevnega zaslужka, se imamo Lomljani zahvaliti, da je bila pred mesecem tudi največja prepreka pri gradnji nove ceste, velika čer nad staro cesto, odstranjena,« pripoveduje predsednik gradbenega odbora in krajevske skupnosti Lom obenem Tone Kralj. »Delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane so s pomočjo 7 ton razstreliva pognali v dolino 12.000 kubičnih metrov materiala. Ker je gora materiala staro cesto zasula, smo usposobili zasilen dohod do vasi po »globeli«. Drago je bilo to delo. Veljalo je okrog 140 milijonov dinarjev. Veliko je bilo stroškov zaradi zavarovanja, odstranjevanja razstreljenega materiala in urejevanja zasilne poti. Med Čarmanom in Slapom je trasa za cesto urejena. Upoštevajoč letošnja dela in gradnjo odseka med Čarmanom in vasio v skupni dolžini 1030 metrov dosega stroški okrog 250 milijonov starih dinarjev. Pa vsega še narejenega ni. Manjkajo ureditve in posutje ceste, namestitve varnostnih ograj in mrež proti padanju kamenja itd. Če bodo vsi tržiški delovni kolektivi izpolnili obljubo in prispevali enodnevni zaslужek, bomo tudi s temi deli lahko začeli. Računamo na slabo vreme, vendar je upati, da bo v tem primeru odsek spomladi letošnje leto tehnično prevzet...«

V prizadevanja za premostitev finančnih težav graditeljev lomske ceste se vključuje ponovno tudi tržiška občinska skupščina. Skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami se zaveda, da je treba dolg do Loma poravnati in da so krajski z iznajdljivostjo ter prostovoljnimi delom skupnosti že veliko prihranili. Zato so upravičena pričakovanja, da se bomo prihodnje leto v Lom pod Storžičem letošnje po novi, šest metrov široki cesti!

J. Košnjek

ČGP Delo,
TOZD Časopisi, podružnica Kranj,
Koroška 16

Sprejme takoj:

prodajalko-ca

za prodajo časopisov, revij, tobačnih izdelkov in galanterije v kiosku v Škofji Loki. Delo je pogodbeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pogoj: prodajalec (s končano šolo za prodajalce) ali priučen prodajalec z nekaj leti delovnih izkušenj pri tem delu. Zaposlimo tudi upokojeince.

prodajalko-ca

za prodajo časopisov, revij in tobačnih izdelkov in galanterije v kiosku v Kranju. Delo, ki traja 6 ur, oziroma 4 ure samo v popoldanskem času, je primerno za gospodinje in upokojeince. Nastop dela je možen takoj.

Kandidati dobijo vse informacije v podružnici Kranj, Koroška 16, tel. 21-280. Prijave na objavo sprejema podružnica Delo Kranj, Koroška 16 do 15. januarja 1976.

Odbor za medsebojna razmerja

Osnovne šole
Železniki

razpisuje naslednja delovna mesta

1. učitelja angleškega in slovenskega jezika
PU ali P za določen čas
2. učitelja podaljšanega bivanja
U ali PU razrednega pouka za nedoločen čas
3. učitelja podaljšanega bivanja
PU ali P za nedoločen čas
4. snažilke
za nedoločen čas.

Nastop dela 1. februarja 1976. Rok prijave 15 dni po objavi.

GIP Gradis Ljubljana
TOZD Lesno industrijski obrat
Škofja Loka

razpisuje naslednji prosti delovni mesti:

1. strojnega ključavničarja

Pogoj: VK ali KV ključavničar z izkušnjami pri vzdrževanju lesno obdelovalnih strojev

2. snažilke

Pogoj: smisel za čistočo in urejenost

Nastop dela je možen takoj po izteku razpisa. Pismene prijave pošljite na naslov GIP Gradis TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

Naselje Zlato polje pod gorenjsko avto cesto in kranjsko obvoznico je komunalno še skoraj neopremljeno. Posebno slabe so ceste. – Foto: F. Perdan

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam skoraj novo, 320-litrsko HLADILNO SKRINJO. Kajuhova 11, Bled 1

Prodajam PRAŠICA za zakol po izbiri in osebni avto VW. Čirčiče 34, Kranj 2

Prodajam TELICO in 2 PRAŠICA za zakol. Sr. Bitnje 19, Zablatica 3

Suhe smrekove DESKE, dolžine 5 m za tla, širine 4,5 m, takoj kupim. Plačam dobro. Pecr, Ljubljana, Mivka 28 a 4

Prodajam traktorski PLUG, konjski plug, vprežno kosilnico z žetveno napravo in zakopke, vse v dobrem stanju. Sp. Brnik 66, Cerklje 5

Prodajam mlado KRAVO za zakol. Grad 15, Cerklje 6

Ugodno prodam ali zamenjam za črno-belega barvni TELEVIZOR znamke EI NIŠ, Spektra Color, letnik 1970. Dolinar, Podlubnik 224, Škofja Loka, telefon 60-190 7

Ugodno prodam še nerabljen hrastova dvizna GARAŽNA VRATA LIP Bled. Lesce, Boštjanova 4, tel. 74-005 8

Prodajam PRAŠIČKE, šest tednov stare. Šenturska gora 12, Cerklje 9

Prodajam 160 kg težkega PRAŠICA za zakol. Pšenična polica 7, Cerklje 10

Prodajam PRAŠIČKE, šest tednov stare. Šenturska gora 3, Cerklje 11

Prodajam PRAŠICA, 180 kg težkega. Lahovče 57, Cerklje 12

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Potok 5, Komenda 13

Prodajam dva PRAŠICA, 130-150 kg težka. Cerklje 97 14

Prodajam dve breji KRAVI 6 - 8 mesecev. Jagodic, Apno 5, Cerklje 15

Prodajam kmečkega KONJA ali menjam za kobilu. Božič Milena, Mlaka 6, Begunje 16

Prodajam električni ŠTEDILNIK Gorenje, štiri plošče. Smolej Marija, Poljšiška 6, Bled 18

Prodajam malo rabljene SMUČI s čevlji št. 42. Poljče 23, Begunje na Gor. 19

Prodajam bukova DRVA. Nomenj 42, Mihovc, Bohinj 20

Poceni prodajam oljno peč EMO 5, Radvoljica, Langusova 6 21

Prodajam PRAŠICA za zakol, 140 kg težkega. Markelj Janez, Boh. Bela 60 22

Prodajam KRAVO, 9 mesecev brejo, ki bo tretjič telila. Zg. Bitnje 44, Zablatica 23

Prodajam ŠTEDILNIK na plin in električno in kuhinjski PULT. Kranj, Škofjeloška 8, vprašati pri vratarju tovarne Sava pri menzi. Drešar Katarina, Nasovče 19, Komenda 24

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega, za zakol. Cerklje 110 25

Prodajam mesnatega PRAŠICA za zakol. Lahovče 12, Cerklje 26

Prodajam PRAŠICA za zakol. Kalan Leopold, Suha 11, Škofja Loka 27

Prodajam otroški globok VOZIČEK, dobro ohranjen - nemški. Rakovec, Binkelj 10, Škofja Loka 28

Prodajam PRAŠICA. Zg. Besnica 30

Prodajam PRAŠICA za zakol in KRAVO s teletom ali 8 mesecev brejo. Sr. vas 36, Šenčur 30

Zaradi bolezni prodajam KOBILO, 12 let staro, TELICO, 6 mesecev brejo, motorno kolo Tomos kolibri na dve prestavi in PEČ na olje. Korkica, Cesta na Belo 29 31

PRAŠICA za zakol, 160 kg težkega prodajam. Sp. Bela 1 32

Prodajam nov, 15-colski GUMI VOZ. Gostilna MAJDNEK, Lesce 33

Prodajam večjo količino pristnega domačega ŽGANJA ali zamenjam za PRAŠICA za zakol. Naslov v oglašnem oddelku. 34

Prodajam PLINSKO PEČ. Jezerska 20, Kranj 35

Prodajam male PRAŠIČKE. Ovsiše 18, Podnart 36

Prodajam 150 kg težkega PRAŠICA ter prebiralnik krompirja. Voglje 106, Šenčur 37

Prodajam lipove PLOHE, staro skrinjo in RENAULT 8. Naslov v oglašnem oddelku. 38

Prodajam rumeno KOLERABO in KRMILNO KORENJE. Škofjeloška 25, Kranj 39

Prodajam dva KURNIKA za prašiče. Bašelj 22 40

Prodajam kamp PRIKOLICO ADRIA 450. Behek Tone, Sejmišče, Zlata riba, Zablatica, Kranj 41

Prodajam dva PRAŠICA, težka po 130 kg. Lahovče 13, Cerklje 42

Prodajam 3 KONJE po izbiri ali menjam za stare klavne konje. Krč Janez, Kokrški log 10, Kranj 43

Prodajam 6 tednov starega BIKCA ali zamenjam za dva mlada PRAŠICA. Mošnje 7, Radvoljica 44

Prodajam aparat za točkovno - obžig varjenje. Vovk, Ovsiše 32, Podnart 45

Prodajam oblane DESKE za fabjon - napušč. Predvor 50 46

Prodajam trajno žarečo PEČ KREKA VESO in 2 novi GUMI za zastavo 750 tiger. Olševek 68, Predvor 47

Prodajam 2 KRAVI. Zg. Brnik 36, Cerklje 48

GRADITELJI! Prodajam PUNTE, DESKE, BANKINE, 150 betonskih kvadrov in kopalno kad ter posteljico. Levstik, Kranj, Oprešnikova 14 49

Prodajam KRAVO za zakol. Aljaž Janez, Zapoge 15, Vodice 50

Prodajam 2 PRAŠICA po 100 kg težka. Čadovlje 3, Golnik 51

Prodajam PRAŠICA za zakol. Orehovlje 13, Kranj 52

Prodajam 6 let staro KOBILO ali zamenjam za mlado GOVED. Vopovlje 7, Cerklje 53

Prodajam 2 PRAŠICA za zakol. Voglje 44, Šenčur 54

Prodajam dve KRAVI s prvim teletom. Kalan Janez, Zapoge 11, Vodice 55

Prodajam dvojce VHODNIH VRAT. Maček Igor, Sv. Duh 89, Škofja Loka 56

Prodajam KOSILNICO MERTEL za traktor zetor 42, hrastove PLOHE in večjo količino ŽGANJA. Okroglo 13, Naklo 57

Prodajam dve zimski moški SUKNJI. Grošelj Marija, C. na Klanec 31, Kranj 58

Prodajam TELICO in PRAŠICA za zakol. Sr. Bitnje 12 59

Prodajam po ugodni ceni TELEVI-ZIJO opolo 12. Trboje 24 60

Prodajam KOSILNICO MERTEL za traktor Ferguson. Oman, Zablatica 41 61

ZIMSKA JABOLKA - bobovec, prodajam. Soklič, Selo 22, Bled 62

Prodajam dva PRAŠICA za zakol. Sr. vas 48, Šenčur 63

Prodajam KRAVO po izbiri in PRAŠICA za zakol. Naklo 52 64

Nudimo vam vsak dan sveža domača JAJCA. Šenčur, Mlakarjeva 58 65

Prodajam dva PRAŠICA od 100 - 120 kg težka. Strahinj 70 66

vozila

Prodajam ŠKODO MB, lahko po delih. Vidic, Koritenska 9, Bled 67

Ugodno prodajam FIAT 750, letnik 1964, v voznem stanju. Prosenc, Cerklje 135 68

Prodajam R 10, letnik 1966. Bidovec Peter, Sr. vas 7, Golnik 69

Prodajam avto DKW junior po delih, v nevoznom stanju. Rakovec, Dolenja vas 48, Selca nad Škofjo Loko 70

Prodajam FIAT 850 kupe, letnik 1966. Udovič Franc, Cesta na Klanec 57, Kranj 71

Poceni prodajam ZASTAVO 750, letnik 69. Nežič Mirjana, Golnik 46

Prodajam avto ZASTAVA 750, letnik 1965 in 40 betonskih verej. Vasca 11, Cerklje 73

Prodajam ZASTAVO 750 po delih. Srednja vas 36, Šenčur 74

Prodajam v dobrem stanju FIAT 750, letnik 70. Vopovlje 7, Cerklje 75

Kupim motor NSU PRIMA nevozen s kolesi. Mihevc, Kebetova 7, Kranj 76

Prodajam ZASTAVO 750, karambo-lirano, tudi po delih. Olševek 68 77

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1969. Križaj, Naklo 150 78

kupim

Kupim smučarske čevlje - PANCERJE št. 39. Lampe, oglašni oddelk Glasa. 79

Kupim litoželezni SOD za gnoj-nico. Sp. Brnik 66, Cerklje 80

Kupim gradbeno BARAKO. Bizovičar, Frankovo naselje 134, Škofja Loka 81

Kupim dober MOTOR za RENOLT R 8. Pušavec Franc, Hudo 1, Tržič 82

Kupim VOLA, 400 kg težkega. Kravanja, Podbrezje 129, Duplje 83

stanovanja

Skromno STANOVANJE išče mlada mamica za dobo 1-2 let, po možnosti opremljeno. Naslov v oglašnem oddelku. 84

V opremljeno SOBO sprejemem sstanovaleca. Stritar Marija, C. na Klanec 31 85

posesti

ZAZIDLJIVO PARCELO, 700 kv. m., v Spodnjih Gorjah prodajam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Gotovina takoj« 86

V Poljanski dolini dam v najem malo posestvo ali prodajam. Redi se 4 glave živine. Naslov v oglašnem oddelku. 87

V ravninskem predelu kupim GOZD v območju Drulovke, Jepce, Škofje Loke. Naslov v oglašnem oddelku. 88

Prodajam pol HIŠE in VIKEND. Naslov v oglašnem oddelku. 89

prireditve

KUD SP BRNIK prireja začetni plesni tečaj v gasilskem domu. Pričetek 11.1.1976 ob 15. uri. Vabljeni. Vsako nedeljo PLES na Kokrici. Igra ansambel MODRINA. Vabijo hokejisti 91

izgubljeno

Izgubila sem zlato zapestnico (obroč), 24. 12. ob 18. uri iz avtobusa Zlato polje, dijaški dom, mimo bolnice do Vrtnice 3. Ker mi je drag spomin, prosim poštenega najditelja, naj mi vrne proti veliki nagradi. Jakofčič Justina, Vrtna ul. 3, Kranj

ostalo

Zamenjam popolnoma novo SIP samonakladalno prikolico 15 kub. m za 10-12 kub. m. Bukovic, Sv. Tomaž 2, Selca 93

Iščem POSOJILCO 10.000 din. Vrnem z obrestmi do konca junija 1976. Ponudbe pod »Nujno« 94

Preklicujem besede, ki sem jih izrekel o Alič Francu, Moša Pijade 15, Kranj. Kobal Jože, Moša Pijade 46, Kranj 95

Zaradi ženitve bi rad spoznal preprosto kmečko dekle od 20-25 let. Samo resne ponudbe pod »Pridi, v dvojce bo lepše« 96

dežurni veterinarji

OD 9. do 16. JANUARJA 1976:
BEDINA Tone, Kranj, Betonova 58, telefon 23-518 za območje občine Kranj;
BENULIČ Marijan, Radvoljica, Staneta Žagarja 12, telefon 75-043 za območje občine Radvoljica na Jese-nice;
VODOPIVEC Davorin, Gorenja vas 186, telefon 68-310 za območje občine Škofja Loka.

V primeru odsotnosti področnega dežurnega veterinarja in v nujnih primerih kličite centralno veteri-narsko dežurno službo: tel. 25-779 na ŽVZG Kranj, Iva Slavca 1 (na-sproti hotela Jelen).

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dragega ata, starega ata, brata in strica

Jožeta Dobnikarja

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem, sosedom, društvu upokojencev, PGD Ap. Brnik, ZB, tovarnam IKOS, Sešir in Sava za spremstvo na njegovi zadnji poti, izrečena sožalja in darovane vence. Zahvaljujem se tudi č. duhovščini za pogrebni obred.

Žalujoči: hčerke Silva, Olga in Štefi z družinami in sin Vilko.

Vopovlje, Škofja Loka, Zg. Bela, Pfäffingen, Zemun, 22. decem-bra 1975

ZNIŽANJE CEN OBUTVI V POSLOVALNICAH

ZASTAVA AVTOMOBILI

CENE FRANKO LJUBLJANA BREZ PROMETNEGA DAVKA

430 K/kombi	48.610,10	1300 TK/kombibus	66.930,10	OM 635 normal kamion	194.210,75
430 K/kombi L	51.332,10	1300 TK/kombibus turist	72.981,10	OM 635 dolgi kamion	198.503,75
430 F/furgon	44.702,10	1300 TF/furgon	57.202,10	OM 640 normal kamion	204.276,75
430 K/kombi L 4 vr.	52.471,10	1300 TR/kamionet	56.876,10	OM 640 dolgi kamion	210.050,75
430 T/kamionet	50.147,10	OM 621 normal kamion	190.558,75	ZASTAVA 616 Diesel	108.967,75

Za vozila 430 zimski popust 1.500 din od 31. 1. 1976 Za vozila 430 devizni popust
Tovarniški kredit za gospodarske organizacije, obrtnike, uslužbence, invalide, upokojence in kmetijske proizvajalce

INFORMACIJE IN PRODAJA

slovenija avto

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopir-tarjeva 2. - Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. - Tekoči račun pri SDK v Kra-nju številka 51500-601-12594 - Te-lefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredniš-tvo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelki 21-194. - Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. - Oproščeno promet-nega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 65. letu starosti nenadoma in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ata in stari ata, brat in stric

Franc Jauh

kovač v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v torek, 6. 1. 1976, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče na Kokrici

Žalujoči: žena Lucija, sinovi Franc, Janez, Martin, hčerke Marija, Anica, Ivka z družinami, hči Ela, vnučki in vnukinje, brata in sestra

Kokrica, Kranj, Hrastje, Maribor, Velesovo, 5. januarja 1976

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, stara mama, teta in sestra

Angela Štempihar

Kristačeva mama iz Vogelj

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam izrazili sožalje, podarili vence in jo spremili v njen zadnji dom. Posebna zahvala sosedom iz Vogelj in Hrastja ter vaščanom, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku iz Hrastja in gospodu kaplanu iz Šenčurja za opravljeni obred. Lepa hvala vsem sodelavcem iz podjetij za izročena sožalja in za vence, in sicer Vodovod Kranj, Aerodrom Ljubljana, Elektro Kranj, Sava Kranj, Tekstilindus, obrat II. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinovi Nace, Stane, Lojze, Franci in hčerka Ana z družinami.

Voglje, Hrastje, Predoslje, 5. januarja 1976

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

Antonije Tavčar

roj. Zakotnik

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Zahvaljujemo se vsem sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem, dr. Koširju za lajšanje bolečin v njeni bolezni, g. župniku za poslovlilne besede, pevcem Ledina iz Žabnice in vsem tistim, ki so izrekli sožalje ustno in pismeno, ji darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoči: hčerka Anica z družino, sinovi Peter, Tone in Vinko z družinami, sestra Micka, brat Pavle ter ostalo sorodstvo.

Žabnica, Šutna, Duplje, Koper, 30. decembra 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

Helene Cvek

roj. Kokelj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Posebna zahvala dobrim sosedom za pomoč, dr. Robiču za dolgoletno zdravljenje, gospodu župniku za pogrebni obred in poslovlilne besede ter pevcem iz Križev za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sin in hčerki z družinami.

Križe, Retnje, 5. januarja 1976

ZAHVALA

Ob smrti naše dobre sestre in tete

Marije Sušnik

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo spremili v njen zadnji dom in izrekli sožalje. Iskrena hvala sosedom, ki ste toliko prispevali. Posebno smo dolžni zahvale Košnikovim ter gospodu župniku Pavlinu za cerkveni obred in tople besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala

Žalujoči: sestre in bratje z družinami.

Zg. Besnica, 28. decembra 1975

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta

Franca Snedica

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v teh dneh poslednjič obiskali v rojstni hiši, nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo Mrakovim, Jezerškovim in Blažurjevi teti za nesebično pomoč. Prav tako hvala duhovniku Ambrožiču za tople poslovlilne besede, pevskega zboroma za ganljive žalostinke, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivom podružnice SDK Kranj, Mlekarni Čirčiče in Elektrotehničnemu podjetju Kranj, ki so njegov prerani grob pokrili z venci in cvetjem ter ga pospremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujoča družina Snedic

Predoslje, 29. decembra 1975

ZAHVALA

V 65. letu starosti je 25. decembra 1975 nenadoma umrl moj dober, nepozabni mož

Maks Slivnik

železniški transportni komercialist v pokoju

S spoštovanjem se zahvaljujem vsem, ki ste mojega moža v njegovi težki invalidnosti obiskovali ali nama pomagali prenašati težave. Predvsem dolgujem iskreno zahvalo tov. Lunar Ivanu za obiske in bratovski odnos do moža, za razvedrilo in prevoze po želji in potrebi. Gasilskemu društvu Bled in Občinski gasilski zvezi Radvljica, ki ste mu z delom, ki ga je še po malem opravljal, lajšali, da je pozabljal na svoje težko stanje. Tov. Klinarju in tov. Legatu o izrečenem priznanju ob grobu o moževi dejavnosti v gasilstvu in prosveti in za častno spremstvo tovarišev gasilcev na njegovi zadnji poti. Hvala vam. Zahvaljujem se č. gospodu župniku za obiske in za besede, povedane ob slovesu v cerkvi. Hvala sosedom za požrtvovalnost, darovalcem cvetja, vsem znancem in prijateljem za številno udeležbo v vsem. Hvala vsem za vse!

Žalujoča žena Julijana, roj. Poklukar z družinami: Cvenkelj, Dular, Smolej, Ramovž, Tavčar, Poklukar, Schwei, Fischer, Fuchs, ing. Repetovi in Matos.

Bled, Kranjska gora, Ljubljana, Jesenice, Bohinj, Arnoldstein in Salzburg, 5. januarja 1976

nesreče

Zapeljal s ceste v jamo

V sredo, 31. decembra, ob 16.20 se je na regionalni cesti Kranj – Mengeš pri odcepu za Zg. Brnik pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila »spatek« Boris Gole (roj. 1956) z Jesenic je peljal proti Mengšu. Pri odcepu za Zg. Brnik je zaradi neprimerne hitrosti na spolzkem vozišču zapeljal levo s ceste prek odcepa lokalne ceste in prek kupov navoženega materiala, tako da se je avtomobil prevrnil v 6 metrov globoko opuščeno gramozno jamo. Voznik je bil v nesreči ranjen in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 20.000 din.

Spolzka cesta

V sredo, 31. decembra, ob 19.15 se je na Jesenicah, na Cesti maršala Tita pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Olga Oven (roj. 1941) z Jesenic je peljala proti Plavžu. Ko se je pripeljala do hiše št. 37, jo je na spolzki cesti zaneslo v desno, kjer je udarila ob rob pločnika, od tam pa jo je odbilo v levo in zasukalo, da je avtomobil zaneslo na hodnik za pešce na levi strani ceste. Pri tem je avtomobil zadel Terezijo Smolej (roj. 1903) z Jesenic; v nesreči je bila Smolejeva le lažje ranjena.

S ceste v drevo

V petek, 2. januarja, ob 19.35 se je na regionalni cesti v Zmuncu pripetila težja prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Ludvik Počič

(roj. 1950) iz Škofje Loke, Brode 7, je peljal proti Gorenji vasi. V vasi Zmunc nek tik pred Dolgimi travniki je slabo preglednem desnem ovinku avto zaneslo na levo stran, kjer je podrsal ob osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotni smeri pripeljala Franciška Štravs (roj. 1952) iz Škofje Loke. Počičev avtomobil je nato zapeljal s ceste in trčil v drevo. V nesreči sta bili huje ranjeni voznikovi pol leta stara hči Maja in žena Anka, voznik sam pa je bil le lažje ranjen. Škode na avtomobilu pa je za 30.000 din.

Prehitro v ovinek

V soboto, 3. januarja, ob 12.50 sp. je v Boh. Belu na cesti drugega reda pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila zastava 10m Franc Gabrič (roj. 1954) iz Ljubljane je peljal proti Bohinju. V Boh. Ben. je pred levim preglednim ovinkom prehitel neki avtomobil, nato pa je di preveliko hitrostjo zapeljal v ovinev. izgubil oblast nad vozilom, tako da ga je vrglo v desno v pobočje, od koder se je prevrnil nazaj na cesto. Voznik ni bil ranjen, njegov sopotnik Boris Kotar iz Ljubljane pa je bil težje ranjen prepeljan v jesenišk bolnišnico.

Smreka na avto

V nedeljo, 4. januarja, nekaj po 12. uri se je na regionalni cesti med spodnjo postajo žičnice Kravace vasjo Grad pripetila nezgoda. Voznik osebnega avtomobila opel aso na Jože Prijatelj iz Ljubljane vozil proti Gradu. V blagem desnem ovinku mu je nenadoma z le strani padla na streho avtomobila metrov dolga smreka, ki jo je na cesti izruval močan veter. Pot te drevesa se je streha udrila. Sopotnik Lado Novotni iz Ljubljane si je nesreči hudo ranil desno roko, škoda na avtomobilu pa je za 10.000 din. L. M.

Zadnji lov

Zadnji dan lanskega leta je odšel na lov na gamsa nad Smokuč Franc Jalen (roj. 1928) iz Rodin, član lovske družine Stol. Ker se ni vrnil, so domači zaslutili najhujše in so obvestili gorske reševalce. V petek, 2. januarja, so gorski reševalci iz Radvljice in Jesenic, lovci in pripadniki JLA pregledali terene nad vasi Rodine, Breznica in Smokuč. Jalnovo truplo so našli v Smokuških pečeh. Lovce je verjetno stal na skali in čakal gamsa, pri tem pa mu je spodrsnilo in se je skotalil kakih 70 metrov globoko ter se huje ranil.

Utonil v jezeru

V noči na 1. januar je v Blejskem jezeru utonil Stanko Gracelj (roj. 1922) z Bleda. Pokojni je čez dan s čolnom vozil po jezeru izletnike; zvečer, ko je stopal iz čolna, pa je verjetno stopil preveč na rob pomola, kjer mu je spodrsnilo in je padel v jezero.

Požara

V četrtek, 1. januarja, nekaj po polnoči je začelo goreti gospodarsko poslopje Franca Lukanca iz Žiganje vasi pri Tržiču. Ogenj je uničil okoli 20 ton sena, delno pa je pogorelo tudi ostrežje povsem novega gospodarskega poslopja. Škode je za okoli 30.000 din.

1. januarja nekaj po 12. uri je začelo goreti v kuhinji stanovanja Marije Kogoj iz Tržiča. Lastnice ni bilo doma, v stanovanju je bil samo njen sin. Le-ta ni pazil, kam odmetava cigaretne ogorke. Zaradi tega se je vžgal kavč. Ogenj so opazili sosedje in začeli takoj gasiti, lokalizirali pa so ga še tržiški gasilci. Škode je za okoli 7000 din.

Zamrzovalne skrinje prijateljice gospodinjstva

Finci zmagali, Jugoslovani zadnji

V Ljubljani se je končal mednarodni hokejski turnir »6 nacija«. Na turnirju so sodelovale mladinske reprezentance Poljske, Švedske, Finske, Švice, ZRN in Jugoslavije. Turnir je bil letos na sporedu prvič, postal pa bo tradicionalen.

Prikazani hokej je bil na turnirju na visoki kakovostni ravni. Po pričakovanju sta najboljši hokeji prikazali ekipi Švedske in Finske. Zmagovalec turnirja pa je postal Finska, ki je v odločilnem srečanju premagala Švedsko s 4:3. Naši mladinci so zavzeli zadnje mesto brez osvojenih točk. Našim hokejistom se je poznalo, da do turnirja praktično niso imeli skupnih treningov. Bili so tako psihično kot tudi kondicijsko precej slabše pripravljeni od svojih nasprotnikov. To pa nas privede do spoznanja, da pri nas vse premalo pozornosti posvečamo vzgoji naraščajoč. Kaj bo z našim hokejem potem, ko se bodo poslojili naši najboljši igralci, pa se lahko samo vprašamo. Kajti ob takem delu z mladimi se našemu hokeju v mednarodnem merilu ne obeta nič dobrega.

Naši hokejisti so startali zelo slabo. Z ekipo ZRN so igrali dobro le prvo tretjino, potem pa močno popustili in dobili kar deset golov. Proti zelo razpoloženim Švedom so naši igrali boljše, čeprav so bili višje poraženi. Naši igralci so dosegli tudi dva gola (rezultat 15:2), dala pa sta jih Brun in Iglit. Tudi proti Finski (11:2) so naši igrali vsekoli podrejen vlogi. Strelca: Brun in Z. Šuvak. Proti Poljakom so naši igralci začeli zelo dobro, vendar več kot častnega poraza niso mogli izsiliti (6:2). Strelca: Šeep in Z. Šuvak. Največ možnosti za uspeh so imeli naši igralci v tekmi s Švico. Ko je kazalo, da bodo izsilili vsaj točko, je prišla usodna zadnja tretjina, z njo pa tudi poraz (5:2). Oba gola je dal Z. Šuvak. Najboljši igralec v naši reprezentanci je bil vsekakor Z. Šuvak, ki je dosegel tudi štiri zadetke.

REZULTATI: 1. dan: Jugoslavija : ZRN 0:10, Švedska : Poljska 7:6, Finska : Švica 5:2; 2. dan: Jugoslavija : Švedska 2:15, ZRN : Švica 5:2, Finska : Poljska 4:2; 3. dan: Jugoslavija : Finska 2:11, Švedska : ZRN 8:0, Poljska : Švica 2:4; 4. dan: Jugoslavija : Poljska 2:8, ZRN : Finska 3:9, Švedska : Švica 5:3; 5. dan: Jugoslavija : Švica 2:5, ZRN : Poljska 3:4, Finska : Švedska 4:3.

Lestvica:
1. Finska 5 5 0 0 33:12 10
2. Švedska 5 4 0 1 38:15 8
3. ZRN 5 2 0 3 21:23 4
4. Poljska 5 2 0 3 20:23 4
5. Švica 5 2 0 3 16:19 4
6. Jugoslavija 5 0 0 5 8:47 0

F. P.

PRED NADALJEVANJEM PRVENSTVA

Po daljšem premoru se bo nadaljevalo državno hokejsko prvenstvo za člane v skupini A in B. V skupini A je položaj precej zapleten. Jeseničani zaostajajo za vodilno Olimpijo samo za točko in imajo tako še precej možnosti za osvojitve najvišjega naslova. Vse pa se bo odločilo na zadnjem derbiju v Ljubljani. S suspendiranim Slavije se je položaj pri dnu zelo zapletel. O tem, kdo bo izpadel, se bo praktično odločilo za zeleno mizo. Vse je odvisno, kako bo HKJZ sprejela obrazložitve HK Slavije o tem, zakaj ni nastopala z mladinskimi moštvom, kot določajo pravila. V prihodnjem kolu bodo igrali: Kranjska gora : Jesenice, Medveščak : Slavija, Olimpija bo prosta.

Tudi v skupini B je slika enaka. Za osvojitve prvega mesta sta samo dva kandidata, in sicer Celje in kranjski Triglav. V nekoliko boljsem položaju so Celjani, ker uhajajo Triglavu za dve točki. V tej skupini pa je suspendirana Mladost (tudi zaradi mladincev).

V skupini A vodi Olimpija s 23 točkami (tekma več) pred Jesenicami 20, Medveščakom 8, Slavijo 6 in Kranjsko goro 5. V skupini B pa vodi Celje s 16 točkami pred Triglavom 14, Tivolijem 11, INO 3 in Mladostjo 3.

F. P.

Križaj deseti

Naši najboljši smučarji so se tako po novem letu udeležili slaloma v Langenwangu. Čeprav ni veljal ne za svetovni in ne za evropski pokal, je bila udeležba zelo močna. Nastopilo je kar 98 tekmovalcev, na cilj pa jih je prišlo 52. Bojan Križaj nas je spet razveselil z dobro uvrstitvijo. Zasedel je deseto mesto in dokazal da se vrača v staro formo. V prvem teku je bil najhitrejši Heidegger, v drugem pa Ičimura. Bojan, ki si je že v prvem teku zagotovil mesto med prvo deseterico, je v drugi vožnji šel na vse ali nič. Začel je odlično, imel je najboljši vmesni čas, malo pred ciljem pa je naredil usodno napako, ki ga je potisnila na deseto mesto. Za zmagovalec Heideggerjem je zaostal za dobro sekundo. **REZULTATI:** 1. Heidegger, 2. Brunner (oba Avstrija), 3. Schlager (ZRN), 4. Morgenstern (Avstrija), 5. Wenzel (Lichenstein), 6. Ičimura (Japonska), 7. Fromelt (Lichenstein), 8. Ciba (Japonska), 9. Pletzer (Avstrija), 10. Križaj, 23. Gašperšič, 27. Kavčič, 31. Hölzl (vsi Jugoslavija).

V soboto bi moral biti smuk za ženske za svetovni pokal, vendar je bil zaradi slabega vremena odpovedan. Odpovedan, oziroma prestatven, na poznejši čas, sta bila tudi moški smuk in slalom.

F. P.

Tekači Triglava med seboj

Za letošnjo sezono je tekaška sekcija SK Triglav vključila v svoj klub vrsto novih mladih tekmovalcev, za katere je poskrbel tudi nove trenerje. Pred dnevi je klub organiziral prvenstvo, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: mlajši mladinci: 1. Igor Kalan, 2. Matjaž Kalan, 3. Igor Perne, starejši pionirji: 1. Tone Fister, 2. Matija Katrašnik, 3. Tomaž Perne, starejša pionirke: 1. Matija Bešter, 2. Božena Karničar, 3. Jana Sušnik, mlajši pionirji: 1. Darko Bešter, 2. Franc Sladič, 3. Darko Konc, mlajše pionirke: 1. Polonca Fister, 2. Draga Slatnar, 3. Beti Bolka.

-B

Naše najboljši smučarji so se tako po novem letu udeležili slaloma v Langenwangu. Čeprav ni veljal ne za svetovni in ne za evropski pokal, je bila udeležba zelo močna. Nastopilo je kar 98 tekmovalcev, na cilj pa jih je prišlo 52. Bojan Križaj nas je spet razveselil z dobro uvrstitvijo. Zasedel je deseto mesto in dokazal da se vrača v staro formo. V prvem teku je bil najhitrejši Heidegger, v drugem pa Ičimura. Bojan, ki si je že v prvem teku zagotovil mesto med prvo deseterico, je v drugi vožnji šel na vse ali nič. Začel je odlično, imel je najboljši vmesni čas, malo pred ciljem pa je naredil usodno napako, ki ga je potisnila na deseto mesto. Za zmagovalec Heideggerjem je zaostal za dobro sekundo. **REZULTATI:** 1. Heidegger, 2. Brunner (oba Avstrija), 3. Schlager (ZRN), 4. Morgenstern (Avstrija), 5. Wenzel (Lichenstein), 6. Ičimura (Japonska), 7. Fromelt (Lichenstein), 8. Ciba (Japonska), 9. Pletzer (Avstrija), 10. Križaj, 23. Gašperšič, 27. Kavčič, 31. Hölzl (vsi Jugoslavija).

Kranjska gora gorenjski prvak v šahu

Pred dnevi se je končalo ekipno šahovsko prvenstvo Gorenjske, kjer je sodelovalo šest ekip v konkurenci in tri izven konkurence. V odločilnem srečanju za prvo mesto je Kranjska gora premagala Radovljico s 5,5:4,5. Vrstni red: 1. Kranjska gora 24, 2. Radovljica 22, 3. Alpina Žiri 22, 4. Žirovnica 20, 5. Senčur 19, 6. Storžič Golnik 13. Izven konkurence so igrala ekipe Lesce II, Jesenice II in Tržič II. Srečanja so bila odigrana med prazniki, kjer so bili doseženi naslednji rezultati: Jesenice : Žiri 0:8,5 b.b., Radovljica : Tržič 8,5:1,5, Lesce : Kranjska gora 5,5:4,5, Tržič : Jesenice 8,5:0 b.b.

F. Štagar

Z zračno puško za občinsko prvenstvo

Na Godešiču je bilo občinsko prvenstvo osnovnih šol Skofje Loke z zračno puško. Med pionirji je ekipno zmagala ŠSD Jelovica Trata, med pionirkami pa Ratitovec Železniki. Med posamezniki je bil najboljši Srečo Berčič (Trata), med pionirkami pa Jana Primožič (Žiri).

J. Starman

Pokal Vzhodu

Košarkarski klub Krvavec iz Cerkelj je ob koncu leta organiziral tekmo med Vzhodom in Zahodom Cerkelj za prehodni pokal. Te tekme bodo odslej tradicionalne in jih bodo igrali vsake tri mesece. V prvem srečanju so igralci Vzhoda premagali Zahod z 69:67 (39:33). Najboljši strellec pri zmagovalcih je bil Perko z 21 koši, pri poraženih pa Ravnikar s 17 koši. Tekmo je sodil Bogataj iz Kranja.

J. Bobnar

Januar — mesec javne razprave

V ospredju nalog ob vstopu v novo leto vseh telesnokulturnih organizacij na Gorenjskem sta nedvomno organizacija in sodelovanje v javni razpravi o konkretnih predlogih v zvezi s prednostno razvrstitvijo športnih panog na področju vrhunskega športa in v zvezi s spremembo tekmovalnih sistemov. Javna razprava o omenjenih konkretnih spremembah v telesni kulturi bo trajala do 20. januarja. Osnovne telesnokulturne organizacije pa morajo že do 10. januarja sklicati sestanek svojega članstva in zavzeti stališča do predlogov v obeh konkretnih gradivih in jih posredovati občinski telesnokulturni zvezi oz. skupnosti in svoji republiški strokovni organizaciji. Vse občinske telesnokulturne organizacije pa bodo do 15. januarja sklicale sestanek delegatov vseh osnovnih telesnokulturnih organizacij v občini, kjer bodo na osnovi razprav pripravili svoja stališča do predlogov o prednostni razvrstitvi športnih panog in tekmovalnih sistemov ter jih posredovali zvezi telesnokulturnih organizacij Slovenije.

Poleg tega pa bo predstavitelstvo skupščine telesnokulturnih organizacij Slovenije sklicalo bazenske posvete. Posvet za Gorenjsko bo v ponedeljek, 19. januarja, ob 18. uri v Kranju. Javna razprava bo zaključena na četrti seji skupščine zveze telesnokulturnih organizacij Slovenije, ki bo predvidoma 24. januarja.

V januarju se torej začne druga oz. zaključna faza javne razprave o predvidenih spremembah v naši telesni kulturi. Že prvi del razprave je v svojem veliki delu podprl osnovni koncept »zeleno knjižice« in ga z mnogimi pobudami tudi vsebinsko obogatil.

J. Javornik

J. Starman

Globočniku pokal Kranja

Po velikem uspehu, ki ga je dosegel mladi kranjski skakalec Bojan Globočnik v avstrijskem Zahomcu, kjer je premagal vse avstrijske in italijanske in naše skakalce, je dosegel prvo mesto tudi na tradicionalnem tekmovalstvu za »Pokal Kranja«, ki je bilo v nedeljo na 25-metrski skakalnici v Besnici pri Kranju. Ob udeležbi 90 mladih skakalcev iz vse Slovenije in Avstrije je zanesljivo zmagal s prednostjo 8 točk. V konkurenci mlajših pionirjev so bili najboljši skakalci iz Zahomca.

Rezultati — STAREJŠI PIONIRJI: 1. Bojan Globočnik (Triglav) 209,7 (21,5, 20,5), 2. Drago Krolnik (Žiri) 201,7 (20,5, 21,5), 3. Milan Cigut (Ilirija) 198,7 (20,5, 21,5) ... 6. Matjaž Zagar (Žiri), 8. Rajko Lotrič (Jesenice), 9. Franc Jelovčan (Žiri), 11. Stane Baloh (Jesenice), 13. Jani Jamnik (Žiri), 15. Janez Mandeljc (Križe), 16. Leon Bevc (Triglav — en skok padec);

MLAJŠI PIONIRJI: 1. Pavel Erath 189,2 (18, 19), 2. Bernard Pipp (oba Zahomec) 182,0 (18,5, 19), 3. Branko Blanuša (Ilirija) 178,0 (18, 19,5), 4. Robi Kaštrun (Križe), 5. Kristof Gašpirc (Triglav), 6. Dušan Kavčič (Žiri), 8. Milan Primožič (Žiri), 9. Peter Jošt (Križe), 10. Robi Čimžar (Triglav), 11. Dušan Šiler (Triglav), 12. Miha Tominc (Žiri), 13. Toman Beton (Triglav), 16. Aleš Bogataj (Triglav).

J. Javornik

Namiznoteniške novice

Na novoletnem namiznoteniškem turnirju, ki ga je organiziral Kondor iz Godešiča, je v finalu Murova premagala Kondor s 5:1.

Po 3. kolu občinske namiznoteniške lige Skofja Loka je v vodstvu Kondor II, ki še ni doživel poraza. Rezultati 3. kola: Reteče : Grče 5:3, Kondor II : Gorenja vas 5:2, Trata : Iskra 5:3.

D. Humer

Anketa združenja športnih novinarjev Slovenije

Mima Jaušovec in Bojan Križaj najboljša za leto 1975

Združenje športnih novinarjev Slovenije je tudi lani med svojimi člani izvedla anketo za najboljšega športnika, športnika, najboljšo ekipo, najboljšega organizatorja tiskovne službe ter najboljšega športnika novinarja.

Najboljša športnica Slovenije za leto 1975 je na osnovi ankete teniška igralka mariborskega Branika Mira Jaušovec, najboljši športnik pa tržiški smučar, lanskeletni mladinski evropski prvak v slalomu, Bojan Križaj. Najboljša športna ekipa Slovenije je himalajska odprava, ki je uspešno premagala Makalu, najboljši organizator pa je bila tiskovna služba mednarodnega namiznoteniškega prvenstva Jugoslavije — Mini Spent — v Ljubljani. Najboljši športnik med pisarji pa je ponovno novinar Dnevnikar Jože Pogačnik.

Združenje športnih novinarjev Slovenije pa je lani izbralo tudi športnika tridesetih let. Ta laskavi naslov je osvojil naš najboljši orodni telovadelec vseh časov Miro Cerar.

Najboljša športnica Slovenije za leto 1975: Jaušovec 53 glasov, 2. Markovič in Porenta 7, 4. Mihelič, Urnkar in Blažič po 1;

najboljši športnik: 1. Križaj 53, 2. Jelovac 4, 3. Petrič, Bojović 3, 5. Ropret, Barle in Štrukelj po 1;

najboljša ekipa: 1. JAHOR VI 54, HK Olimpija 6, 3. RK Celje in RK Slovan pa 3;

najboljši organizator tiskovne službe: 1. Mini Spent 31, 2. Speedway Radgona 1, Planica 1, Motocross Tržič 1;

najboljši športnik združenja: 1. Pogačnik 30, 2. Fornezzi 14, 2. Ferš 9, 4. Brglez in Česnovar po 2, 7. Vogrin in Bajec po 1;

najboljši športnik Slovenije od leta 1945 do 1975: 1. Cerar 545, 2. Daneu 429, 3. Lorange 383, 4. Stamejčič 304, 5. Steržar 233, 6. Urbančič 191, 7. Poldi 166, 8. Oblak 132, 9. Jelovac 75, 10. Šlibar 63, 11. Parma 54, 12. Večko 46, 13. Vasia Pirc 45, 14. Jaušovec 43, 15. Korpa 40, 16. Teran 19, 17. Erjavac in Štrukelj 16, 19. Toplak 15, 20. Čop 15, 21. Mulej 12, 22. Kristančič 10, 23. Valenčič in Klančnik 9, 25. Tone Cerar 8, 26. Popivoda, Žorga in Zajc 6, 29. Mulej, Ankele, Arbeiter ter Danilo Pudgar 5, 33. Fele, Bernot 4, 35. Skrbinek, Brodnik in Justin ter Zupančič 3, 39. Fanel 2, 40. Križaj, Štefe in Hlebanja po 1.

-dh

V vrhu jugoslovanskega plavanja

Kranjski plavalni kolektiv Triglav se v letošnji sezoni ponaša z odličnimi dosežki, saj so skoraj v vseh konkurencah — članski, mladinski in pionirski — v sami »špiči« jugoslovanskega plavanja.

Ze tretje v članskem in osvojeno prvo mesto pionirjev B na državnem prvenstvu nam pove dovolj. Če pa tema dvema najboljšima uvrstitvama dodamo še 173 rekordnih dosežkov — od tega je kar 103 državnih — in da v Sloveniji v vseh konkurencah nimajo nasprotnika, je trditev, da so res v samem jugoslovanskem vrhu, dokaj prepričljiva.

Za plavalci Triglava je devetindvajset let dela in uspehov in odličnih uvrstitev. Rekordov je toliko in če zapišemo, da imajo od letos v svojih vrstah tudi olimpijskega kandidata za Montreal in nov talent jugoslovanskega plavanja Boruta Petriča, prav gotovo ni naključje, da že nekaj let nazaj v našem časniku objavljamo njihov vsakoletni obračun. Pri tem pa se bom v letošnjem pregledu poslužil le peterice najboljših v vseh devetindvaj-

setih letih v članski konkurenci. Le tako boste dobili realno sliko prehojene poti in napredka.

100 M KRAVL

Najkrajša ženska disciplina tudi letos ni prinesla vidnejšega napredka, saj je Metoda Damjanovič le za desetinko sekunde prehitela Porentovo in njeno lansko najboljšo znamko. V tej disciplini pa tudi v jugoslovanskem plavanju ni spememb, saj je rekord SFRJ Dubrovčanke Mirjane Šegert še iz leta 1968.

Peterica najboljših: 1. Metoda Damjanovič, 75, 1:08,1, 2. Rebeka Porenta, 74, 1:08,2, 3. Barbara Skubic, 72, 1:09,4, 1:10,7, 4. Jelka Jančar, 66, Vesna Sladoje, 74, 1:10,5 — rekord SFRJ Mirjana Šegert (Jug) 1:00,4, 68, rekord SRS Jana Markovič (Ljubljana) 1:04,2, 75.

200 M KRAVL

V tej disciplini se je izkazala Damjanovičeva, saj je za sekundo izboljšala kranjski rekord Porentove iz leta 1970. Jugoslovanski rekord je tudi tu še iz leta 1968, slovenski pa od letošnje sezone.

šport med vikendom

SMUČARSKI SKOKI — Danes se bo v Bischofshnu v Avstriji končala novoletna skakalna turneja, kjer sodeluje okoli 100 skakalcev iz 15 držav. Po treh tekmah vodi vodni Nemec Danneberg per štiri Avstriji. Od naših je trenutno najbolje uvršten Loštrek, ki je na 43. mestu, ostale uvrstitve: 58. Stefančič, 60. Demšar, 62. Mlakar, 64. Norčič, 74. Dolhar.

V Planici je bila zadnja pregledna tekma najboljših mladincev pred turnejo treh dežel. Na 90-metrski skakalnici se je najbolj odlikoval Jože Demšar iz Križ, ki je skočil 96 in 90,5 m. 2. je bil ljubljanski Berčič, 3. pa Kranjčan Finžgar.

KLASIČNA KOMBINACIJA — Na prvi veliki tekmi v klasični kombinaciji kjer je sodelovala skoraj vsa svetovna elita razen Japoncev, naši trije tekmovalci v nemškem Schonschu niso imeli uspeha in ni nihče izpolnil olimpijske norme. Gorjanc je bil 33. Cuznar 36. in Kotar 39. Zadnjo priliko za doseg olimpijske norme imajo kombinatorci prihodnjo nedeljo v Švici.

ALPSKE DISCIPLINE — Na Soriški planini je bil vellesalom za cibernice in cibankne. Nastopilo je 100 tekmovalcev iz 15 klubov. Med cibankami je bila spet najboljša Jeseničanka Kunčeva, med cibani pa je tudi prvo mesto pripadlo Jeseničanu Nagliču.

V Kranjski gori pa je bil slalom za mlajše in starejše pionirje in pionirke. Zmagovalci: starejši Ribnikar (Tržič), starejše pionirke Pintar (Alpetour), mlajši pionirji Jakopin (Akademik), mlajše pionirke Blažič (Triglav).

SMUČARSKI TEK — V Bohinju so športni delavci TVD Partizan Dol izvedli tradicionalno tekmovalstvo za »srebrno palico«. Med člani je zmagal Dolik (Olimpija) pred Solarijem (Triglav), med članicami Popovič (Olimpija), med starejšimi mladinci Kranjc (Lovrenc), mlajši člani Nastran (Alpes), starejšimi mladinkami Obrul (Lovrenc), mlajšimi mladinkami Blažič (Skrat), mlajši mladinci D. Podlogar (Gorje), starejši pionirji B. Munič (Olimpija), mlajši pionirji Sturm (Alpes) starejše pionirke Perovšek (Dol), mlajše pionirke Drobnič (Ihan).

J. J.

Peter Križaj

Stefan Močnik

Teodor Panič

Helena Sok

Rudolf Sonnabend

Anica Bizjak

Tone Tičar

Silvestrovska noč je drugačna od drugih

Bolj svečana je, pa naj jo ljudje preživljajo sproščeno, slovesno in veselo ali pa na delovnih dolžnostih ter delovnih mestih, ki ne priznavajo prostih dni in praznikov — Kje in koliko časa so praznovali Gorenjci?

Sobota, 3. januarja. Praznično razpoloženje, ki je zajelo Gorenjsko že v začetku preteklega tedna, se je bilo poslavljati. Večina ljudi je že odslavila novoletnega mačka, se oprijela resnejših opravil in pozabila na slovesne novoletne dni. Ceste so oživele. Prav tako trgovine in nekateri drugi objekti družbenega pomena. Puščobe, ki je sicer le navidezno vladala v četrtek in petek po gorenjskih mestih in vaseh, ni bilo več. Praznični in prešerni začetek leta 1976 je bil mimo. Včeraj se je za nas že začel normalni delovni ritem, ki bo letos, v prestopnem letu, za dan daljši.

Ker v četrtek in petek ljudi le ne kaže nadlegovati z za marsikoga nadležnimi novinarskimi vprašanji, smo se v soboto odločili za manjšo anketo. Ljudi smo spraševali, kje so dočakali slovo od starega in prihod novega leta in koliko časa so bili za novoletne praznike prosti. Seveda smo kramljali tudi o marsičem drugem. Recimo o tem, kako boleče je bilo silvestrovanje za žep, kje so sogovorniki pričakovali novo leto pretekla leta itd.

Peter Križaj s Pristave pri Trziču ocenjuje, da je letošnje novo leto kar precej ljudi dočakalo doma. Njegova družina ni bila med njimi. »Ž ženo sva bila pri svaku. Lepo silvestrovanje smo pripravili. Do jutra smo bili budni. Vse leto smo krepko delali in se zato spodobiti takšno proslavljanje. V ponedeljek nas pa tako spet čaka delo...«

»Nekaj let sem silvestroval v Trziču, lani na Jezerskem, letos pa nas je bilo šest družin v škofjeloški Nami,« pravi Stefan Močnik s Pristave pri Trziču, ki je zaposlen v tržiškem Triu. »Zadovoljni smo bili. Solidno smo bili postreženi. Vzdušje je bilo izredno. Vsi v dvorani smo postali velika družina. Za rezervacijo je bilo treba odšteti 220 dinarjev, pa še

okrog 100 dinarjev je vsak zapravil zraven. Moj zadnji delovni dan je bil torej.«

Teodor Panič iz Kranja je prometni miličnik na Postaji prometne milice v Kranju. Razpored je hotel, da ga je bilo srečati na cesti tudi na silvestrsko noč, in sicer skupaj s sodelavcem Janezom Kavčičem. »Na Silvestrovo sem začel turnus ob osmih zvečer. Trajal je do 1. januarja do sedmih zjutraj. Nič posebnega se ni zgodilo na cesti. Do devetih zvečer je bil promet gostejši, potem pa so bili do štirih zjutraj vozniki redkejši. Večjih prekrškov ni bilo. Le Holandca sva kaznovala, ker je bil brez dovoljenja. Že sodelavci v Splitu so preverili, da ga ima, vendar ga je pozabil doma. Sicer pa smo nekatere voznike opozorili. Preteklo novo leto je bilo burnejše.«

Helena Sok iz Mošenj je šef kuhinje v grillu hotela Grad Podvin. Na novoletno noč je imela obilo dela. Vendar je hitro pozabljeno ob spoznavanju, da so bili gostje zadovoljni. »Iz vseh koncev in krajev so bili. Za silvestrovanje v grillu so odšteli 380 dinarjev. Obilno jedajo smo jim pripravili in dovolj možnosti za sproščeno razvedrilo. Ponudili smo jim obilno predjed, golaževo ali govejo juho, horgoške palačinke, gastronomske zrezke s fino oblogo, pecivo, slaščice itd. Za zabavo je igrala madžarska glasba. 14 let sem že v kuhinji in redko sem na Silvestrovo doma, čeprav bi bilo lepo biti skupaj v krogu družine. Vendar je značaj dela tak. Sama, mož in otroci smo se ga že navadili.«

Malo nerodno nam je bilo odgovoriti podvinskega gosta Rudolfa Sonnabenda iz Münchna, ki že desetletje zahaja s soprogo Brendo v Podvin. Stiri leta zapored sta zakonca tudi silvestrovala pri nas. »Če mi ne bi bilo všeč, zanesljivo ne bi

bil že desetič pri vas. Prihodnje leto prideva s soprogo enajstič. Letošnja silvestrovska noč je bila enkratna. Malo čez polnoč jo je poživil prihod dveh muzikantov z Brezije, ki sta jo užgala po domače na harmoniko in klarinet.«

Za Murkino prodajalno pri radovljiški avtobusni postaji je bila sobota že normalni delovni dan. V primeri z mnogimi so se tudi prazniki začeli šele v četrtek popoldne. Anica Bizjak iz Radovljice se usposablja v prodajalni za prodajalko. »V Poštarskem domu na Bledu sem dočakala novo leto. Rezervacij ni bilo. Osem nas je bilo v družini. Do sedmih zjutraj smo zdržali in potrošili okrog 450 dinarjev. Sicer pa sem bila med prazniki doma. Gledala sem televizijo in obiskala blejsko drsališče.«

Tone Tičar je doma v Zasipu pri Bledu, zaposlen pa je v kranjski Iskri. Doma je dočakal novo leto. »Ponoči sem opazoval hiše po vasi in po prižganih lučeh sodeč sklepal, da je bilo kar precej ljudi doma. Z dobro voljo, razpoloženjem in obilnejšo jedajo ter pijačo lahko tudi doma ustvariš praznično vzdušje. Prost sem bil cel teden. Dela nikdar ne zmanjka in zato kljub dolgem prazniku ni bilo dolgčas. Kar hitro so minili.«

Za klepet smo poprosili tudi Sonjo Bancej iz Radovljice, ki je zaposlena v Plamenu iz Kroke. »S možem in hčerko sem kar doma pričakala novo leto. Ob televizijem sprejemniku smo preživeli prijeten večer. Tako ravnamo že par let in smo se kar navadili. Prostim dni je bilo precej. Torej je bil zadnji delovni dan.«

Anton Rožanc iz Breznice, zaposlen v jeseniški Železarni, je letos novo leto dočakal doma. Tehten razlog je imel za to. Zgradil je novo hišo in ob slovesu starega leta povabil na slavo pod novo streho najbližje. »Sreda je bil zadnji delovni dan za jeseniške železarje. Izjema so bile nekatere dežurne službe, za katere ni počitka kljub prazniku. Z vremenom nisem preveč zadovoljen. Vsaj za novo leto bi

moral biti sneg. Žal je že par let tako. Praznične dni sem izkoristil tudi za izlet v Javorniški Rovt.«

Milena Peternelj iz Zabreznice je zaposlena v obratu kranjske Plavike. Od leta 1975 se je poslovala v domu TVD Partizan Žirovnica. »Za vstopnino je bilo treba odšteti 60 dinarjev. Organizatorji silvestrovanja so bili odbojkarji, ki jim bo izkupiček od prireditve nadvse dobrodošel. Lani so enako prireditve organizirali žirovniški gasilci. Silvestrovske slave je ni bilo drago. Z možem sva potrošila okrog 200 dinarjev.«

Za Marijo Pristov iz Žirovnice je bila silvestrovska noč delavna. V gostilni Knafel v Žirovnici je skrbela za prijetno počutje silvestrovskih gostov. »48 jih je bilo. Večina jih je bila mlajših. Doma so bili iz Škofje Loke, Trziča, Gorij in Radovljice. Eno omizje pa so zasedli domačini. Zadnji so se poslovili ob sedmih zjutraj. Utrujeni nismo bili. Zaposleni smo se od časa do časa menjavali. Ob devetih dopoldne smo imeli gostilno spet normalno odprto. Za silvestrovanje ob polnih mizah, glasbi, družabnih igrah in nagradnem kegljanju je bilo treba odšteti 250 dinarjev. Nekateri gostje že več let zapored pričakujejo novo leto v moji gostilni.«

Franc Šenk iz Britofa je dočakal novo leto na Bledu skupaj s Hafnerjevimi iz Oreha in Tičarjevimi iz Predvorja. Sreda je bila zanj še delovni dan, zato malo daljši prazniki niso bili odveč. »Preživeli smo prijetno silvestrovske noči. Skupno smo poskrbeli za pijačo in jedajo. 'Umirili' smo se šele ob sedmih zjutraj. Redno silvestrujem v družinskem krogu. To je priložnost, da si skupaj z otroki. Delovni dnevi so tako napeti in natrpani, da pogosto zanje in družino ni časa.«

»Doma sem bil na silvestrovske noči,« je v soboto pripovedoval Ignac Jalen iz Rodin. Pisatelj Janez Jalen je bil njegov mali stric. Ignac je polkmet. Doma ima nekaj kmetije, razen tega pa je zaposlen v jeseniški Železarni. »Malo smo popili in pojedli. Gledali smo tudi

televizijo. Mislim, da je bil letošnji silvestrovske program ljubljanske televizije boljši kot pretekla leta in privlačnejši od programa drugih jugoslovanskih televizijskih postaj. Med prazniki nisem bil brez dela. Praznik so priložnost, da posebno kmetiji kaj ponarediš, kar je preteklosti zaostalo.«

Reporterjeva pot se je zaključila v kranjski Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo. Tone Kašivnik iz Kranja, zaposlen v kranjski Iskri, je prišel obiskat ženo. Mal pred polnočjo je rodila sina Mitja. »Doma sem bil na silvestrovske noči. Lahko si predstavljate, kakšni napetosti in negotovnosti pričakovanju sva bila z ženo Majdo. Ob osmih zvečer je odšla v porodnišnico. Okrog pol dvanajste je srečno rodila. Ob osmih zjutraj na novega leta sem zvedel za veselo vest. Srečen sem. Razumljivo, da zadnje novoletne noči ne bom pozabil.«

Julija Bergant je bila na silvestrovske noči dežurna babica v kranjski Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo. Dobili smo jo doma na Suški cesti v Škofji Loki. Naporni dnevi in noči so minili. Četrtek do sobote jo je bilo najti v delovnem mestu. Pa ni bila vidno utrujena. »Leta 1976 je prva prirojena deklica. Okrog treh je ure zjutraj jo je rodila Bernarda Kisovec iz Delnic v Poljski dolini. Porod se je srečno izteklo. Sicer pa smo na novletni dan v porodnišnici zabeležili osem porodov. To je kar precej. Tudi na tako odgovornem delu ni nemestno je silvestrovska noč drugačna od drugih. Bolj slovesna je, vendar to ne sme vplivati na našo odgovornost. Preživim v stalni napetosti. Moji doma so bili doma. Hvalijo ljubljanski televizijski program. Izjema je bil sin Boštjan. V Levu se uči kuharja in je moral zato delati. Razen mene smo bili v porodnišnici na silvestrovske noči dežurni še dr. Avšič, dr. Trojarjeva in dr. Ažman.«

Besedilo: J. Košnjek
Slike: F. Perdan

Sonja Bancej

Anton Rožanc

Milena Peternelj

Marija Pristov

Franc Šenk

Ignac Jalen

Tone Kašivnik

Julija Bergant

Novo leto: med veseljem ujma z žrtvami

Medtem ko je svet veselo proslavljajal najznamenitejšo koledarsko spremembo v letu, nesreče niso počivale. Marsikje se je veselo novoletno rajanje spremenilo v tragedijo, tako kot na primer v belgijskem mestecu La Louviere, ko je med veseljem nenadoma izbruhnil požar v nekem lokalnem in se tako naglo razširil, da se 16 ljudi ni moglo rešiti, 25 pa se jih je izvelo iz ognja z večjimi ali manjšimi opeklinami.

Na novega leta dan se je začela tudi črna statistika letalskih nesreč; letalo libanonske družbe s 67 potniki in 15 člani posadke je treščilo v puščavo med Saudsko Arabijo in Kuvajtom. Nesreče ni preživel nihče. Predstavniki družbe sicer izražajo domnevo, da je letalo, ki je postalo krsta za arabske romarje, treščilo na zemljo zaradi sabotaže. Preplah v zvezi z letalom je bil tudi na beograd-

skem letališču Surčin, ko je nena doma prispelo turško letalo boeing 707 s 139 potniki. Letalo je letelo na progi Istambul — Rim. Pred pristankom na rimskem letališču pa je letalo prejelo obvestilo, da se v njem skriva bomba, zato se je spustilo na Surčinu. No, vse se je končalo srečno. Posadba ekipa je letalo natančno preiskala in ni našla v njem ničesar nevarnega, zato je letalo po tem nepredvidenem pristanku spet poletelo v Rim.

Tako kot lanske prve dni novega leta, je tudi letos zajelo Evropo hudo neurje, vendar tokrat z veliko hujšimi posledicami. Medtem ko je lani v snežnih metežih v zah. Evropi umrlo kakih 10 ljudi, pa je letošnja novoletna ujma terjala skoraj 40 življenj. Neurje se je razdivjalo nad Dansko, Zah. Nemčijo, Nizo-

zemske, Belgijo, Francijo in Veliko Britanijo. Veter, ki je nad Veliko Britanijo divjal s hitrostjo do 175 kilometrov na uro, je puščal za seboj samo opustošenje: na letališču je dvignil letalo in ga valil nekaj kilometrov, v Walesu je odtrgalo televizijski stolp, katedrala v Worcesteru je ostala brez stolpa, ob severni morski obali pa so razbesneli valovi razbijali ribiške ladje in jahte. Žalostna bilanca viharja je terjala samo na angleških tleh 23 življenj. Vihar je nadaljeval svojo uničujočo pot tudi po Zah. Nemčiji, kjer je terjal deset življenj. Ob obalnih predelih Nizozemske, Nemčije in Danske so morali preseliti na tisoče prebivalcev, ker so visoki valovi pretili razbiti varovalne nasipe. Divji veter je divjal tudi po Franciji, prevračal avtomobile, razkrival strehe; zaradi vetra je obstala nad prepadom tudi gondola v švicarskih Alpah z 39 potniki, ki so morali zmrzovati nekaj ur, preden je veter toliko popustil, da se je gondola lahko spet premaknila. L. M.

Kranjska gora v teh prazničnih dneh ni samevala. Gostje so napolnili ta znani turistični kraj do zadnjega kotička. Tudi vreme je bilo naklonjeno številni so izkoristili sicer skromno snežno odejo za smuko. — Foto: B. B.